

→ Κρατικά
Λογοτεχνικά
Βραβεία 2018

22.10.2019
Εθνικό
Θέατρο

→ Κρατικά Βραβεία
Συγγραφής
Θεατρικού
Έργου 2018

→ 1820

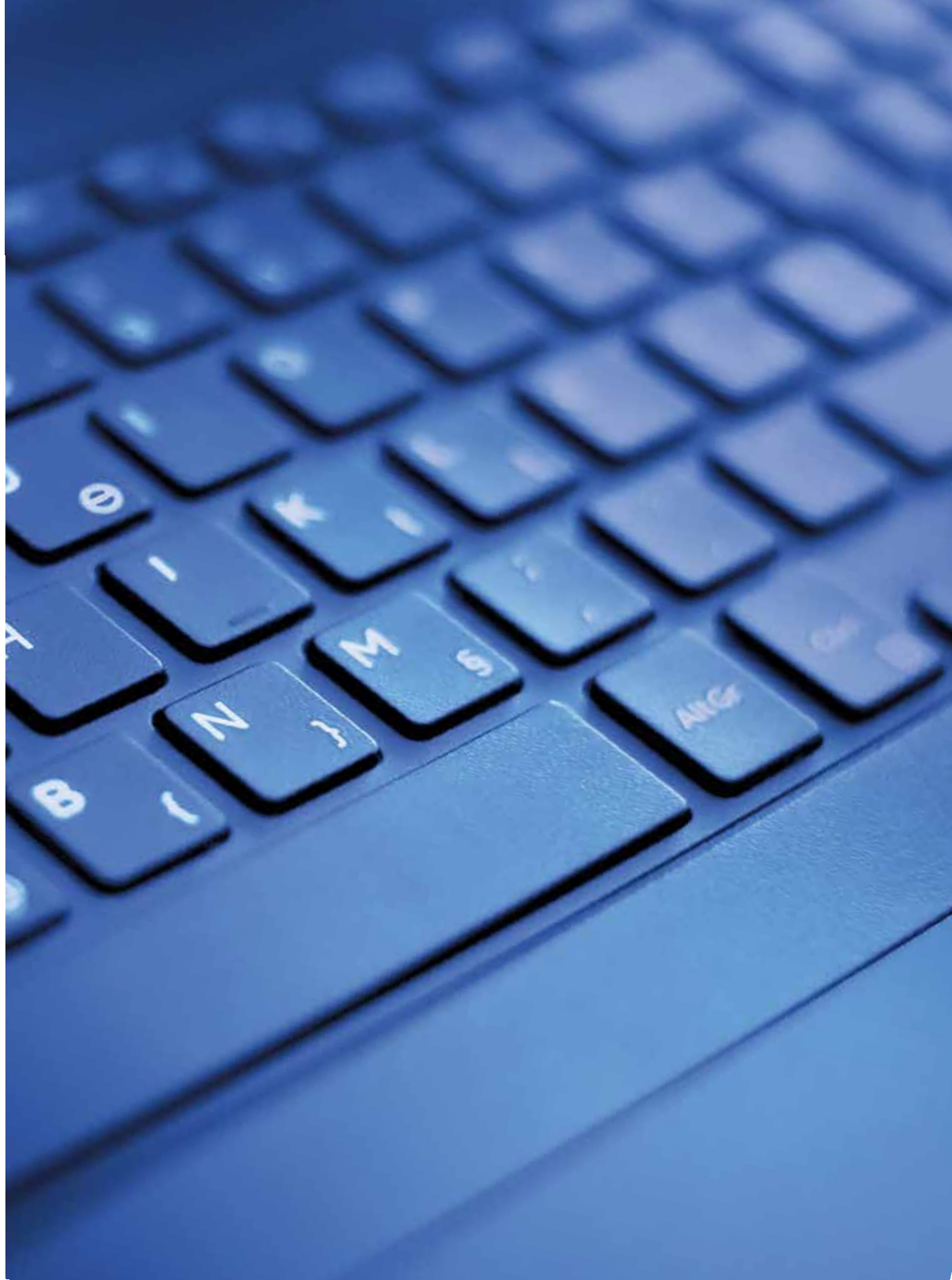
Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία

Τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία αποτελούν την ύψιστη λογοτεχνική διάκριση στον τόπο μας. Τα Βραβεία δόθηκαν για πρώτη φορά το 1939 (Ποίηση: Άγγελος Σικελιανός, Πεζογραφία: Μενέλαος Λουντέμης, Κοσμάς Πολίτης και Ειρήνη η Αθηναία, Κριτική: Πέτρος Ωρολογάς, Κλέων Παράσχος και Θέατρο: Διονύσιος Ρώμας).

Από τότε έως σήμερα, έχουν βραβευτεί σημαντικές μορφές του πνευματικού μας κόσμου που άφησαν ανεξίτηλα τα ίχνη τους στην Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ανάμεσά τους ο Οδυσσέας Ελύτης, ο Γιάννης Ρίτσος, η Ζωή Καρέλλη, η Κική Δημουλά, ο Νικηφόρος Βρεττάκος, ο Νάνος Βαλαωρίτης, η Μαρία Λαϊνά, η Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, ο Δημήτρης Μαρωνίτης, ο Παναγιώτης Μουλλάς, ο Ε.Χ. Γονατάς, ο Αντώνης Σαμαράκης, ο Γιώργος Χειμωνάς, η Ρέα Γαλανάκη και τόσο άλλοι.

Από το 1989 στα Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας προστίθεται το Βραβείο Μετάφρασης, το οποίο τα πρώτα χρόνια εστιάζει αποκλειστικά και μόνο στη μετάφραση λογοτεχνικού έργου ξένης γλώσσας στα Ελληνικά. Στη συνέχεια η κατηγορία αυτή εμπλουτίζεται με την καθιέρωση Βραβείου Μετάφρασης Ελληνικού Έργου σε ξένη γλώσσα, στο πλαίσιο της προώθησης του ελληνικού βιβλίου στο εξωτερικό και Βραβείου Απόδοσης στη Νέα Ελληνική Έργων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας.

Τα Κρατικά Βραβεία Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου θεσμοθετούνται το 1989 και εμπλουτίζονται με Βραβείο Εικονογραφημένου Παιδικού Βιβλίου και Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων για Παιδιά το 1998.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Υπουργός: Λίνα Μενδώνη

Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού: Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού

Προϊστάμενος: Μάριος Κωστάκης

Διεύθυνση Γραμμάτων

Προϊσταμένη: Σίσσυ Παπαθανασίου

Τμήμα Γραμμάτων και Βιβλίου

Προϊστάμενος: Γιώργος Περράκης

Τμήμα Ανάγνωσης και Ψηφιακού Περιεχομένου

Προϊστάμενος: Χάρης Παππίς

Γραμματείς Επιτροπών Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων

Πέννυ Καμπόσου, Σοφία Μάρα, Ευγενία Μπαλάσκα

Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου

Προϊσταμένη: Μαργαρίτα Αλεξομανωλάκη

Τμήμα Θεάτρου και Χορού

Προϊσταμένη: Άννα Καλαφατάκη

Γραμματείς Επιτροπών Κρατικών Βραβείων

Συγγραφής Θεατρικών Έργων

Ζηνοβία Μίχου, Παναγιώτης Κουμαριανός

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Συντονισμός

Σίσσυ Παπαθανασίου

Επιμέλεια Υλικού

Γιώργος Περράκης, Μαρία Ρουσάκη, Εύη Τζατζάφη

Καλλιτεχνική Επιμέλεια Έντυπου Υλικού

Βάσω Αβραμοπούλου

Σελιδοποίηση

Ξένια Χατζηαγγελί

Γλωσσική επιμέλεια - Τυπογραφικές διορθώσεις

Βασιλική Σχίζα

Εκτύπωση

Φωτόλιο Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

→

Τα κείμενα που προέρχονται από το σκεπτικό των Κριτικών Επιτροπών δηλώνονται με τη συντομογραφία (Ε.Κ.Β.).

Τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία και τα Κρατικά Βραβεία Συγγραφής Θεατρικού Έργου, ελληνικοί θεσμοί ιδιαίτερου κύρους με διεθνή καταξίωση και αποδοχή, αποτελούν έναν από τους βασικούς συνδετικούς κρίκους ανάμεσα στην Πολιτεία, τους δημιουργούς και την ευρεία κοινότητα που εκτιμά και στηρίζει το βιβλίο και το θέατρο.

Η τελετή απονομής των βραβείων είναι γιορτή για όλους μας. Είναι μια μεγάλη ευκαιρία για την ενίσχυση και προώθηση της Ελληνικής γραφής η οποία συνδιαλέγεται ταυτόχρονα και αρμονικά με τη συγγραφική παράδοση αιώνων αλλά και με τα διεθνή ρεύματα και τις σύγχρονες πρακτικές.

Επιδίωξή μας είναι οι βραβεύσεις των έργων να αποτελούν το πρώτο βήμα για μια μακρά και επιτυχή αναγνωστική, μεταφραστική, εκδοτική και σκηνική πορεία.

Στοχεύουμε στην υποστήριξη και την προώθηση των σύγχρονων Ελλήνων δημιουργών, στη διάδοση της δημιουργικής γραφής τους σε ξένες γλώσσες και στην πρόσληψη και σταθερή παρουσία της σύγχρονης ελληνικής Γραφής σε ποικίλα και στοχευμένα κοινά, ανά τον κόσμο. Η ανάπτυξη ενός σύγχρονου προγράμματος μεταφράσεων και η σύνδεση των κρατικών βραβείων με τα προτεινόμενα προς μετάφραση βιβλία ενισχύουν την κινητικότητα και την εξωστρέφεια των Ελλήνων συγγραφέων.

Ευχαριστούμε θερμά όλα τα μέλη των Επιτροπών για την προσφορά τους σε μία επίπονη αλλά και δημιουργική διαδικασία. Εργάστηκαν με πάθος και συνεργάστηκαν στενά για την επιλογή των βραβευμένων έργων.

Θα ήθελα να κάνω μία επισήμανση ειδικά για τα Λογοτεχνικά Βραβεία: Με αυτή τη δεύτερη απονομή που πραγματοποιείται εντός του 2019 επαναφέρουμε τον ιστορικό θεσμό στην κανονικότητά του: Δηλαδή, κάθε χρονιά να απονέμονται τα βραβεία της εκδοτικής παραγωγής της προηγούμενης.

Θέλω να ευχαριστήσω και τους εκδότες των βραβευθέντων έργων, για τη στήριξη που παρέχουν στην κοπιαστική αλλά συναρπαστική συγγραφική δραστηριότητα και για τους δεσμούς με τους οποίους συνδέονται με τους δημιουργούς.

Η στήριξη του βιβλίου αλλά και η προστασία των δημιουργών και του έργου τους σε ό,τι αφορά τα πνευματικά δικαιώματα είναι ζήτημα υψηλής προτεραιότητας για το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Τέλος, εγκάρδια συγχαίρουμε τους συγγραφείς που τιμήθηκαν με τα βραβεία. Η τιμή που τους απονέμεται είναι τιμή για τα ελληνικά γράμματα. Τους ευχόμαστε τα βιβλία τους να ταξιδέψουν σε κάθε άκρη του κόσμου, να τα γνωρίσουν πολλοί άνθρωποι και να απολαύσουν τη γραφή και τη σκέψη τους.

ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

© 2019

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Καθημερινά νέες ιδέες γεννιούνται, και κάποιες από αυτές βρίσκουν τον δρόμο τους και ζωντανεύουν με τη μορφή ενός βιβλίου ή ενός θεατρικού έργου. Μπαίνουν στα σπίτια των αναγνωστών, στις τσάντες και στα σακίδια που κουβαλούν στο μετρό και στο πλοίο, αφήνονται πάνω σε γραφεία και κομοδίνα και δίπλα από καναπέδες, ανεβαίνουν σε σκηνές, από επαγγελματίες ή από ερασιτέχνες. Καταφέρνουν να συγκινήσουν και να προκαλέσουν το ενδιαφέρον αναγνωστών και θεατών. Και κάποιες από αυτές διακρίνονται από τα μέλη των επιτροπών των κρατικών βραβείων κάθε χρόνο. Δεν είναι ότι ένα βιβλίο ή έργο αποκτά αξία από την κρατική αναγνώριση· τα σπουδαία βιβλία και έργα πάντοτε, αργά ή γρήγορα, ξεχωρίζουν. Ένα βραβείο όμως μπορεί να αποτελέσει εφόδιο: Ενισχύει την προβολή ενός λογοτεχνικού ή θεατρικού έργου, το βοηθάει να διεισδύσει σε νέα κοινά εντός και εκτός Ελλάδας, και το καταγράφει για πάντα ως ένα χαρακτηριστικό μα και εξέχον δείγμα της εποχής του. Τα κρατικά βραβεία αποτελούν ένα από τα βασικά εργαλεία της πολιτείας για να τιμήσει τους δημιουργούς και, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, να προικίσει τα έργα τους με ορισμένα επιπλέον εφόδια. Το ίδιο ισχύει και για τη λογοτεχνική μετάφραση, ένα εργαλείο σημαντικό για την εξωστρέφεια της εθνικής μας βιβλιοπαραγωγής.

Τα βιβλία και τα θεατρικά έργα που παρουσιάζονται σε αυτό το έντυπο αποτελούν πρεσβευτές των ελληνικών γραμμάτων, το καθένα με τον δικό του τρόπο, με τη δική του θεματική και τον δικό του προσανατολισμό, προσελκύνοντας κοινά διαφορετικών ηλικιών και ενδιαφερόντων. Μαζί, δημιουργούν ένα ετερόκλητο μεν, αλλά ενδιαφέρον και ειλικρινές αποτύπωμα της σύγχρονης ελληνικής παραγωγής.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Γενικός Γραμματέας Σύγχρονου Πολιτισμού

Κρατικά

Λογοτεχνικά

Βραβεία

2018

Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου

Σώτη Τριανταφύλλου

Γιώργος Κυριακόπουλος

Ελισάβετ Χρονοπούλου

Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

Αλέξης Πολίτης

Ρίκα Μπενβενίστε

Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου

Περιοδικό Ποιητική

Ομάδα Lexis / Έλενα Παλλαντζά

Σταυρούλα Αργυροπούλου

Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης

Βαγγέλης Ηλιόπουλος

Seng Soun Ratanavanh

Ροδούλα Παππά

Ντανιέλα Σταματιάδη

Μαρίζα Ντεκάστρο

Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου

Η καινοτόμος και μακροχρόνια συνεισφορά της Φραγκίσκης Αμπατζοπούλου ανοίγει νέα ερευνητικά πεδία στο χώρο των γραμμάτων. Δίνει το στίγμα της ως ποιήτρια και ως μεταφράστρια στη δεκαετία του 1970, εξετάζει συστηματικά τις συνθήκες πρόσληψης, έκφρασης και διάδοσης του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα με μελέτες που δημοσιεύει από τη δεκαετία του 1980 έως σήμερα, μελετάει σε βάθος την ελληνική εβραϊκή κοινότητα, ιδίως αυτή των Εβραίων της Θεσσαλονίκης, εκδίδοντας μαρτυρίες και γράφοντας μελέτες από τη δεκαετία του 1990 και εξής. Ασχολείται με την εικόνα του Άλλου στη λογοτεχνία και προωθεί τις εικονολογικές σπουδές με τις σχετικές μελέτες της από το 2000 έως σήμερα, ενώ συνεχίζει να μεταφράζει μεγάλης εμβέλειας λογοτεχνικά και δοκιμιακά έργα και να έχει ενεργή δράση στο πολιτισμικό γίγνεσθαι με ποικίλους τρόπους, αλλά και ως μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων και της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων. (Ε.Κ.Β.)

Η Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1944. Σπούδασε Ιστορία, Αρχαιολογία και Φιλολογία στην Αθήνα και το Παρίσι. Εργάστηκε από το 1972-1978 ως βοηθός στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Δίδαξε στον Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ περίπου για ένα τέταρτο του αιώνα (1986-2012).

Από τη δεκαετία του 1970 δημοσίευσε μια σειρά ποιητικές συλλογές (ενδεικτικά: *Οίκος*, 1972· *Αναστάσιμα*, 1973· *Εμπαιγμός και μαγγανεία της Εδεσσαίας και του Γαβριήλ*, 1975· *Οι περιπλανήσεις της Εδεσσαίας*, 2007), μονογραφίες, δοκίμια και μεταφράσεις. Έχει γράψει πολλές μελέτες για τον υπερρεαλισμό στην Ελλάδα, αλλά και γενικότερα για τη νεωτερική ποίηση και πεζογραφία (ενδεικτικά: «*Δεν άνησαν ματαίως...*».

Ανθολογία υπερρεαλισμού, 1980· *Νίκος Εγγονόπουλος. Η ποίηση στον καιρό του τραβήγματος της ψηλής σκάλας*, 1987· *Η γραφή και η βάσανος. Ζητήματα λογοτεχνικής αναπαράστασης*, 2000). Ασχολήθηκε επίσης με τη μελέτη και την έρευνα της ελληνικής εβραϊκής κοινότητας, ιδίως των Εβραίων της Θεσσαλονίκης. Την απασχόλησε συστηματικά η εικόνα του Άλλου στη λογοτεχνία και οι εικονολογικές σπουδές. Με μια συνδυαστική μέθοδο προσέγγισης (με τη συνεργασία της Ιστορίας, της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, της Ψυχολογίας) έγραψε το βιβλίο *Ο Άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία: Ζητήματα ιστορίας και μυθοπλασίας*, 1998. Επίσης επιμελήθηκε και προλόγισε μαρτυρίες του Ολοκαυτώματος (ενδεικτικά: *Το Ολοκαύτωμα στις μαρτυρίες των Ελλήνων Εβραίων*, 1993, *Προφορικές*

μαρτυρίες Εβραίων της Θεσσαλονίκης για το ολοκαύτωμα, που συνέλεξαν η Έρικα Κούνιο-Αμαρίλιο και ο Αλμπέρτος Ναρ (1998), καθώς και τις μαρτυρίες των Μαρσέλ Νατζαρή, Γιομπώβ Γιακοέλ, Ισαάκ Ματαράσσο, Μωυσή-Μιχαήλ Μπουρλά και Έρικας Κούνιο-Αμαρίλιο). Η Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου ασχολήθηκε συστηματικά με τη μετάφραση τόσο λογοτεχνικών όσο και δοκιμιακών έργων (ενδεικτικά: Μισέλ Φουκώ, Κώστας Αξελός, Πετράρχης, Πίκο ντε λα Μιράντολα). Έχει τιμηθεί με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνικής Μετάφρασης Έργου Ξένης Λογοτεχνίας στην Ελληνική Γλώσσα (2000) για τη μετάφραση των *Εξομολογήσεων* του Αγίου Αυγουστίνου από τα λατινικά. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων και της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων.

Γράφει ο Νίκος Εγγονόπουλος: «*Να μην ταραχθή κανείς: η εικών αυτή είναι η μόνη που εβोधήθησε τον αποθανόντα αόμματο φαροφύλακα να ανακαλύψει το μυστικόν του φρέατος*». Οι φαροφύλακες του δυτικού πολιτισμού, τερματοφύλακες ή θεματοφύλακες αξιών, θεσμών και συστημάτων, επί αιώνες περιφρούρησαν μια γνώση ανθρωποκεντρική, διαμορφωμένη και σπριγμένη στο αλάνθαστο μιας λογικής που ήθελε τον άνθρωπο πλασμένο κατ' εικόνα και ομοίωση ενός θεού-δημιουργού. Ο άνθρωπος αυτής της γνώσης κι αυτής της λογικής έχτισε το οικοδόμημα της σκέψης του πάνω σε μια ταυτότητα, γέννημα της καρτεσιανής λογικής: σκέφτομαι, άρα υπάρχω. Περιφρουρώντας αυτή την ταυτότητα, όριζε και οριοθετούσε τον κόσμο: ανοιχτομάτης, τετραπέρατος, παντογνώστης, όλα τα καταλάβαινε, για όλα είχε προνοήσει –για όλα, μα όχι και για «το μυστικόν του φρέατος».

Η είδηση ότι ο φαροφύλακας ήταν τυφλός, δεν είναι καινούρια. Γνωστή από την εποχή του Οιδίποδα, λησμονήθηκε στον Αιώνα των Φώτων. Τότε πολλοί τυφλοί ανέβλεψαν και πίστεψαν στην όρασή τους, πίστεψαν σε μιαν επιστήμη –και μια τέχνη– που ερευνούσε και αποτύπωνε ανάγλυφα, με φάτα και σκιές, έναν κόσμο που δεν είχε μυστικά. Πόσους στράβωσε αυτό το φως των Φώτων; Πόσους στραβώνει ακόμη; Κι όταν έφτασε η είδηση ότι, τελικά, ο φαροφύλακας ήταν τυφλός, ποια εικόνα θα μπορούσε να τον βοηθήσει ν' ανακαλύψει το μυστικόν του φρέατος;

Ο υπερρεαλισμός, έκφραση αυτής της ανακάλυψης, στη θεωρία και στην τέχνη, εντάσσεται μέσα στ' άλλα μεγάλα κινήματα του αιώνα μας, που γύρεψαν να βρουν το μυστικόν του φρέατος, ξεκινώντας από την παλιά διαπίστωση ότι ο φαροφύλακας ήταν τυφλός, καθώς ο Οιδίποδας, ή κι ο Όμηρος.

[...] Ο υπερρεαλισμός δεν είναι μια «άλλη» πραγματικότητα. Απλώς επιχειρεί να καλύψει όλες τις δυνατές πραγματικότητες, ή την πραγματικότητα σ' όλο το φάσμα της (συνείδηση, υποσυνείδητο, όνειρο, γλώσσα), ενώνοντάς τες σε μια ποιητική σύλληψη, όπου στον στίχο του ποιητή Μπενζαμέν Περέ τα «τρία κεράσια και μια σαρδέλα», δεν αποτελούν μια σχέση απαράδεκτη, αλλά εφικτή, δυνάμει υπαρκτική.

Από το βιβλίο *Δεν άνησαν ματαίως...* Ανθολογία Υπερρεαλισμού Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 1980

Σώτη Τριανταφύλλου Το τέλος του κόσμου σε αγγλικό κήπο

Εκδόσεις Πατάκη

Η Σώτη Τριανταφύλλου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Είναι μυθιστοριογράφος, δοκιμιογράφος, ιστορικός των ΗΠΑ, του Ψυχρού Πολέμου και των σχέσεων ΗΠΑ-ΕΣΣΔ. Απόφοιτος ΕΚΠΑ (Φαρμακευτική, Γαλλική Φιλολογία), Δρ Ιστορίας και Πολιτισμών (EHESS, Παρίσι). Έχει κάνει μεταδιδακτορικές σπουδές στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών, στις Διεθνείς Σχέσεις, την Ιστορία της Αμερικανικής Πόλης. Έχει γράψει 13 μυθιστορήματα, 7 νουβέλες, διηγήματα και δοκίμια (πάνω στην τρομοκρατία, τον εθνικισμό, τον αντιαμερικανισμό, την πολυπολιτισμικότητα και την ιστορία του κινηματογράφου). Εργάζεται ως αρθρογράφος, επισκέπτρια καθηγήτρια, μεταφράστρια από τέσσερις γλώσσες. Ζει στο Παρίσι.

Το Βραβείο Μυθιστορήματος απονεμήθηκε κατά πλειοψηφία στη Σώτη Τριανταφύλλου για το βιβλίο της *Το τέλος του κόσμου σε αγγλικό κήπο*, που η πλοκή του διαδραματίζεται στο Λονδίνο του 17ου αιώνα. Ο αφηγητής Βενέδικτος Σίλκοξ διηγείται την ιστορία του φίλου του Πρέσκοτ, ράφτη και στρατιώτη στον αγγλικό εμφύλιο πόλεμο, την ιστορία της πόλης του και της πατρίδας του. Πρόκειται για μια ευφάνταστη ανάπτυξη, με ιδιαίτερη γλώσσα και μυθοπλαστική δεινότητα, και κλωνεμένα τα ιστορικά στοιχεία και τις λεπτομέρειες μιας άλλης μακρινής εποχής. (Ε.Κ.Β.)

Στο δρομάκι πίσω από την ταβέρνα «Το Δελφίνι», δίπλα στο μαγαζί του σιπσάντη Οράτιου Κέρφουτ που προμήθευε τα πλοία με κεριά, πίσσα, λίπος, λαρδί, βερνίκια, σκούπες, κουβάδες και σφουγγαρίστρες, βρισκόταν το αρτοποιείο του Τόμας Φάρρινερ. Εκείνο το βράδυ της 4ης Ιανουαρίου του 1649, καθώς ο Τόμας έψηνε γλυκόψωμα, η θράκα φούντωσε, σπίθες πετάχτηκαν από την πίσω αυλή πάνω στην πίσσα και στο λαρδί· το μαγαζί του Κέρφουτ έγινε ένας σωρός από μικρά καρβουνάκια. Μαζί κάπκε το παντοπωλείο του Ιωσήφ Τζάρβις -που ήταν γεμάτο σχοινιά, στουπιά, αλκοολούχα ποτά και σιρόπια- και το ραφτάδικο του Λούσιους Πρέσκοτ.

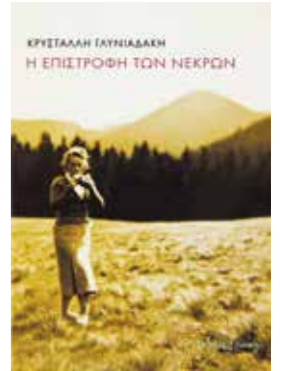

Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη Η επιστροφή των νεκρών

Εκδόσεις Πόλις

Η Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1979. Σπούδασε Φιλοσοφία, Θεολογία και Πολιτική Θεωρία στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και δημιουργική γραφή στο Πανεπιστήμιο East Anglia. Ποιήματά της έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά *Νέα Εστία*, *Ποιητική*, *Poetry International*, *Poetry Review*, *The Ofi Press*, *3:AM Magazine* και στις εκδόσεις Penguin, NYRB και Artshop (Τουρκία). Γράφει στα αγγλικά και τα ελληνικά και μεταφράζει από τα αγγλικά και τα νορβηγικά. Τον Νοέμβριο του 2016 ήταν επίσημη καλεσμένη στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Κωνσταντινούπολης. Προηγούμενα βιβλία στις εκδόσεις Πόλις: *Λονδίνο-Ιστανμπούλ*, 2009 (βραχεία λίστα βραβείου πρωτοεμφανιζόμενου συγγραφέα του περιοδικού *Διαβάζω*), *Αστικά Ερείπια (και Αντιπερισπασμοί)*, 2013.

Στο ποιητικό βιβλίο *Η επιστροφή των νεκρών* της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη, η φωνή είναι το κυρίαρχο στοιχείο. Άμεση, καθαρή, ευκρινής, στο κατάλληλο ύψος για να καταστήσει ένα κείμενο ομιλία, η φωνή προηγείται από τις λέξεις, τις εικόνες και τις σκέψεις. Τις μεταφέρει ανεμπόδιστα στον παραλήπτη τους, εγκαθιστώντας τες στο δικό του αισθητηριακό πεδίο. Σε όποια γεωγραφία και όποια κατάσταση και αν βρίσκεται ο τόπος κάθε ποιήματος σε αυτή την πολυδιάσπαρτη συλλογή, η εγγύτητα έχει εξασφαλιστεί από την αξιοπρόσεκτη στάθμη του λόγου που έχει κατακτήσει η ποιήτρια. (Ε.Κ.Β.)

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ
Αγάπη μου, / Σ' ένα βιβλιοπωλείο τις προάλλες / ανάμεσα σε μυριάδες
στοίβες βιβλίων / ατάκτως ερριμμένων σε αλουμινένια ράφια / κι ανάμεσα
σε μπάμπουσες, γυαλιστερές καρτ ποστάλ / και στυλό Πάρκερ σε γυάλινες
βιτρίνες // βρήκα ένα βιβλίο / που έλεγε πως ο Σταντάλ έμαθε να γράφει
λιτά / διαβάζοντας και ξαναδιαβάζοντας τις διαταγές / του Ναπολέοντα
στη μάχη // και πως ο Καρτέσιος πέθανε από εξάντληση / γιατί ξηνούσε
καθημερινά στις πέντε τα χαράματα / να κάνει μάθημα φιλοσοφίας / στην
πριγκίπισσα της Σουηδίας // και πως τα πτώματα στον Α΄ Παγκόσμιο
Πόλεμο / έζεχναν, γεμάτα ψείρες, εκζέματα και πύον / -κι ας μην ανήκαν
σε στρατιώτες. // Αγάπη μου, / Ένας άνδρας με προσέπερασε εκθές
στο δρόμο, / ήταν πάνω από ογδόντα. Φορούσε ένα χοντρό πουλόβερ
/ πολυκαιρισμένο, με ρόμβους σε φισκί, καφέ και γκρι / κι ένα νάιλον
μπουφάν, με νάιλον επένδυση / κι ένα από αυτά τα παντελόνια που μένουν
ασαλάκωτα / και μεζ. Μόλις είχα μπει // στο πάρκο των Κοσμοναυτών,
/ με το σφυροδρέπανο στην είσοδο να φωτίζεται μια μπλε, / μια πράσινο,
μια κόκκινο -σαν ντισκομπάλα. Πίσω απ' την πλάτη του / χάλκινοι εργάτες
κι εργάτριες σπίκωναν στάχια δέκα μέτρα ύψος / και πιτσιρίκια έκαναν
ποδίλατο με βοηθητικές ρόδες / και ροζ κράνη.

Γιώργος Κυριακόπουλος Η τρισεγγονή της Αραπίνας και άλλες ιστορίες

Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Ο Γιώργος Κυριακόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Σπούδασε Νομικά και Πολιτικές Επιστήμες στην Αθήνα και το Λονδίνο. Εργάστηκε αποκλειστικά σε επιχειρήσεις, έχοντας κρατήσει παράλληλα έναν αυστηρά ιδιωτικό του κόσμο, όπου συνυπάρχουν η έρευνα για τη νεότερη ελληνική κεραμική, η φωτογραφία, το γράψιμο, το φαγητό και το κρασί, οι φίλοι, η πολιτική, η αρχιτεκτονική, η ιστορία, η αρχαιολογία και η Αθήνα. Η τρισεγγονή της Αραπίνας και άλλες ιστορίες είναι το πρώτο του λογοτεχνικό βιβλίο.

Τα 21 διηγήματα της συλλογής *Η τρισεγγονή της Αραπίνας και άλλες ιστορίες* αναφέρονται κατά το πλείστον στις δεκαετίες του 1960 και 1970 στην Ελλάδα. Με ήρωες αντισυμβατικούς και μια αφήγηση προσωπική, σχεδόν αυτοβιογραφική, τα διηγήματα του Κυριακόπουλου άλλοτε είναι αποκάλυπτα και άλλοτε συγκαλυμμένα ερωτικά, άλλοτε φωτίζουν τις ενδοοικογενειακές σχέσεις και άλλοτε τη σχέση μιας παλαιότερης τάξης πραγμάτων με τη δυναμική κοινωνική μεταβολή που επιβάλλει την προσαρμογή ή και την υποταγή στην τάξη των πραγμάτων. (Ε.Κ.Β.)

«Να μπω εγώ σε ξένη κάμαρη; Ποτέ», απάντησε η σπιτονοικοκυρά με την αρχοντιά γυναίκας με άμεμπτες αρχές. Όμως σαν πήγε τρεις και κάτι, κάποιος της υπέβαλε την ιδέα πως μπορεί να μην είναι καλά, να είναι μέσα και να χρειάζεται βοήθεια. Με κατεβασμένα τα μούτρα πήγε η Γεωργία στο σκρίνιο, που φυλούσε το κουτί με τα κλειδιά. Ξύλινο, με καλοσκαλισμένο το όνομα «Ηνωμένα Βουστάσια» στο λεπτό καπάκι. Και μέσα πάνω από τριάντα κλειδιά, φύρδην μίγδην, κάποια με ένα κομμάτι στραβοκομμένο γκριζο χαρτόνι περασμένο με σπάγκο και με ένα νούμερο γραμμένο με κόκκινο μολύβι. Έβαλε κάτι γυαλιά του μακαρίτη και άρχισε να τα ανακατεύει με την παλάμη της μέχρι που τσίμπησε εκείνο με το «δ». Έβγαλε τα γυαλιά, σπώθηκε με ίσια την πλάτη. Ανέβηκε πρώτη τη σκάλα, στην αρχή λίγο διστακτικά, έπειτα πιο αποφασιστικά. Πίσω της η Ισμήνη κρατώντας ψηλά τη λάμπα να βλέπουν και οι άλλοι. Και παραπίσω η ανιψιά του Τότη με το οινόπνευμα και η κόρη της Γεωργίας με μια λεκάνη. Τελευταίοι οι άντρες. Ξεκλείδωσαν το δωμάτιο.

Ελισάβετ Χρονοπούλου Ο έτερος εκθρός

Εκδόσεις Πόλις

Η Ελισάβετ Χρονοπούλου γεννήθηκε το 1961 στην Αθήνα. Σπούδασε κινηματογράφο. Από το 1985 εργάζεται ως σκηνοθέτις, σεναριογράφος και μοντέζ. Έχει σκηνοθετήσει τις κινηματογραφικές ταινίες: *Μικρή Άρκτος* (2015), *Ο Αννίβας προ των πυλών* (2011), *Ένα τραγούδι δε φτάνει* (2003), *Χτες το απόγευμα* (1998), *Να που γίνεται* (1995). Από τις τηλεοπτικές σκηνοθεσίες της ξεχωρίζει το ντοκιμαντέρ *Πολιτικός εγκλεισμός στην Ελλάδα του 20ού αιώνα* (*Παρασκήνιο*, ΕΡΤ 1998). Από τις εκδόσεις Πόλις κυκλοφορεί επίσης το βιβλίο της *Φοράει κοστούμι*.

Τα δέκα διηγήματα της Ελισάβετ Χρονοπούλου διαδραματίζονται την περίοδο της γερμανικής Κατοχής και στέκονται σε καθημερινά περιστατικά, που θα μπορούσαν να έχουν συμβεί στον καθένα. «Έτερος εκθρός» είναι ο φόβος, το αίσθημα της συντριπτικής ανασφάλειας που οδηγεί στην ηθική αποδυνάμωση ή εκμηδένιση του ατόμου, στην εξοικείωσή του με την παθητικότητα. Ελάχιστοι ήρωες αντιστέκονται, οι περισσότεροι επιχειρούν να προσαρμοστούν στους ισχύοντες κανόνες, τους κανόνες της «εξαίρεσης», που υπαγορεύουν στον κατακτημένο να μην αντιδράσει στον κατακτητή. Η εκ των υστέρων αφήγηση σχετικοποιεί και επιτρέπει το στοχασμό και τον αναστοχασμό. (Ε.Κ.Β.)

ΣΜΕΤΙ

«Και πούθε είσαι συ, σμέτι μου κακορίζκο;»

Το χέρι του κάτω απ' τη φούστα μου ψαχούλευε. Και τι να βρει; Κόκαλα. Σμέτι λέγαμε στο χωριό το αρνάκι το λιανό, που 'μενε αμεγάλωτο.

«Ποιο ποταμάκι σε ξέβρασε δω χάμου; Από ποιο ξεροβούνι μάς κατέβηκες;» Όπως μύριζαν τα γένια του, μου 'ρθε να κλάψω.

Δεν ήταν ξεροβούνι, ήταν μια καταπράσινη πλαγιά, που σου κοβόταν η ανάσα να την κοιτάς όπως ανέβαινες με το μουλάρι από τον κάμπο. Και μες στη μέση ήταν ένα χωριό, τώρα δεν είναι τίποτα. Ήταν το σαμαράδικο του Παστάτακα, μπαίνοντας στο χωριό, που πεταλώναμε τα μουλάρια, ήταν η αυλή της θειας της Γρήγινας, που μας φοβέριζε με τη σκούπα, ήταν το καφενείο του μπαρμπα-Λιάνακα, στη μέση του αμαξωτού, με το «αποχωρητήριο». Τώρα δεν είναι τίποτα.

Αλέξης Πολίτης Η ρομαντική λογοτεχνία στο εθνικό κράτος 1830-1880

Ποίηση, Πεζογραφία, Θέατρο, Πνευματική Κίνηση, Αναγνώστες
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Ο Αλέξης Πολίτης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Σπούδασε Νεοελληνική Φιλολογία στο ΑΠΘ και στο Université Paris IV (Sorbonne). Εργάστηκε στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών/ΕΙΕ (1976-1989) και στη Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (1989-2012). Τώρα είναι ομότιμος καθηγητής της ίδιας Σχολής.

Αυτοτελείς εργασίες του (επιλογή):
Το δημοτικό τραγούδι. Κλέφτικα, Αθήνα 1973, 1985· *Η ανακάλυψη των ελληνικών δημοτικών τραγουδιών*, Αθήνα 1984, 1999· *Ρομαντικά χρόνια. Ιδεολογίες και νοοτροπίες στην Ελλάδα του 1830-1880*, Αθήνα 1993, 2003· *Claude Faurel, Ελληνικά Δημοτικά Τραγούδια, Α΄-Β΄*, Ηράκλειο 1999, 2000· *Το μυθολογικό κενό*, Αθήνα 2000· *Εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή*, Ηράκλειο 2002, 2005· *Αποτυπώματα του χρόνου*, Αθήνα 2006· *Το δημοτικό τραγούδι, Ηράκλειο 2010*· *Στρατηγού Μακρυγιάννη Απομνημονεύματα, Α΄-Γ΄*, Αθήνα 2011.

Η ιστορική και φιλολογική μελέτη του Αλέξη Πολίτη συνιστά φιλόδοξο πανόραμα της πεντηκονταετίας 1830-1880 για την ελληνική λογοτεχνία. Το Δημαρικής έμπνευσης εγχείρημα συνοψίζει πορίσματα δεκαετιών έρευνας και, με εργαλείο την πρόσληψη, φέρνει στο φως πολλά νέα τεκμήρια για συγγραφείς, αναγνώστες και λογίους του 19ου αιώνα. Με γλαφυρή αφήγηση, χιούμορ και έντονα προσωπικό τόνο, ο συγγραφέας εξετάζει τη λογοτεχνία ως ιστορικό φαινόμενο και διευρύνει τον γνωστικό μας ορίζοντα για τον 19ο αιώνα, ξεκαθαρίζοντας το τοπίο του ρομαντισμού στην ελληνική εκδοχή του. (Ε.Κ.Β.)

Ας ξεκινήσουμε ετούτη τη θεώρηση της ελλαδικής λογοτεχνίας των «ρομαντικών χρόνων» επεξηγώντας πρώτα την οπτική μου γωνία. Επιχειρώ ν' αφηγηθώ ένα πανόραμα που να περιλαμβάνει και τους συγγραφείς και τους αναγνώστες, δηλαδή και τα έργα και την πρόσληψή τους. Ο στόχος αυτός με οδήγησε σε μια κατάσταση της ύλης που στηρίζεται κυρίως στη ροή του χρόνου. Έπειτα επικεντρώνομαι στην ελλαδική, κυρίως, κι όχι γενικότερα στην ελληνική λογοτεχνία· αφήνω έξω από το πεδίο τα Επτάνησα και σε μεγάλο βαθμό τη λιγιστή – για όλη την πεντηκονταετία περίπου – παραγωγή της Πόλης, της Σύμρνης και των παροικιών, για τον πολύ απλό λόγο ότι όλα αυτά τα έργα ελάχιστα ή και καθόλου δεν διαβάστηκαν από το ελλαδικό κοινό.

Ρίκα Μπενβενίστε Λούνα

Δοκίμιο ιστορικής βιογραφίας
Εκδόσεις Πόλις

Η Ρίκα Μπενβενίστε γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1959. Σπούδασε Ιστορία στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ και ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές της σπουδές στη Μεσαιωνική Ιστορία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης, στο Παρίσι, απ' όπου έλαβε και το διδακτορικό της δίπλωμα. Σήμερα είναι καθηγήτρια της Ιστορίας της Μεσαιωνικής Ευρώπης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την ιστορική ανθρωπολογία της μεσαιωνικής Δύσης, την ιστοριογραφία, καθώς και την εβραϊκή ιστορία. Έχει δημοσιεύσει μελέτες γύρω από την έρευνα δικαστικών αρχείων, τις σχέσεις μεταξύ Εβραίων και χριστιανών στον Μεσαίωνα, και την ιστορία της θρησκευτικής μεταστροφής. Κυκλοφορούν επίσης τα βιβλία της: *Η ποινική καταστολή της νεανικής εγκληματικότητας τον 19ο αιώνα, 1833-1911* (Αντ. Ν. Σάκκουλας, 1994), *Εβραίοι ταξιδιώτες τον Μεσαίωνα* (Νεφέλη, 2000). Από τις εκδόσεις Πόλις κυκλοφορούν και τα βιβλία της *Από τους Βαρβάρους στους Μοντέρνους: Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Δύσης* (Πόλις, 2007) και *Αυτοί που επέζησαν, Αντίσταση, Εκτόπιση, Επιστροφή. Θεσσαλονικείς Εβραίοι στη δεκαετία του 1940* (Κρατικό Βραβείο 2015).

Με τα εργαλεία της μικρο-ιστορίας, η Λούνα εξιστορεί τη ζωή μιας άσημης Εβραίας της Θεσσαλονίκης, που επιβίωσε από ιατρικά πειράματα στο Μπλοκ 10 του Άουσβιτς Ι, μεταφέρθηκε στο Άουσβιτς ΙΙ-Μπίρκεναου και στο Μπέργκεν-Μπέλεσεν, και επέστρεψε το 1945 στη γενέθλια πόλη. Η περιπέτεια της φτωχής και αγράμματης Λούνας, από τους αφανείς της ιστορίας δίνει το έναυσμα στη Ρίκα Μπενβενίστε να εξερευνήσει, χρησιμοποιώντας ισότιμα πηγές δημόσιες και ιδιωτικές, έγγραφα, φωτογραφίες και μαρτυρίες, έναν τόπο, μια κοινωνία και μια εποχή, τη Θεσσαλονίκη, με τους ελάχιστους πλέον Εβραίους της, τα «ανάποδα μεταπολεμικά χρόνια», με αφετηρία τη μοναδικότητα ενός προσώπου, από αυτά που συνθέτουν την αληθινή ανθρώπινη ιστορία. (Ε.Κ.Β.)

Μια γυναίκα, η Λούνα, Θεσσαλονικιά Εβραία και επιζήσασσα του Άουσβιτς, είναι το πρόσωπο γύρω από το οποίο πλέκεται στο βιβλίο αυτό μια ιστορική αφήγηση που εστιάζει στους Εβραίους της Θεσσαλονίκης, στην πόλη τους, στη Shoah, στη φτώχεια και στα ανάποδα μεταπολεμικά χρόνια. Η προσέγγιση που ακολουθώ, η ιστορική βιογραφία, εντάσσεται στην ευρύτερη προβληματική της μικροϊστορίας. Πολλές φορές τα τελευταία χρόνια, στην Ελλάδα, ο όρος μοιάζει να έχει γίνει του συρμού για να ονοματίσει κάθε ενασχόληση με ύψεις σε «μικρή κλίμακα». Εδώ χρησιμοποιώ τον όρο αυστηρά, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη το επιστημολογικό φορτίο και τις δεσμεύσεις που συνεπάγεται. Η επιλογή μου έχει να κάνει με την πεποίθηση ότι η κατανόηση ενός γεγονότος που αφορά εκατομμύρια ανθρώπους, ενός ιστορικού γεγονότος του μεγέθους και της πολυπλοκότητας της Shoah, εξαρτάται εν πολλοίς από τη δυνατότητα να στρέψουμε το βλέμμα μας στις αμέτρητες μοναδικότητες που παρέσυρε ο κυκλώνας.

Βιβλίου που προάγει σημαντικά τον διάλογο πάνω σε ευαίσθητα κοινωνικά θέματα

Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου Οι πρόσφυγες και τα καθήκοντά μας απέναντί τους

Εκδόσεις Πόλις

Ο Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1955. Είναι καθηγητής της Φιλοσοφίας του Δικαίου στο ΕΚΠΑ και μέλος του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Βιοηθική του Πανεπιστημίου της Κρήτης και της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Στα αντικείμενα των ενδιαφερόντων του περιλαμβάνονται -πέρα από τη Φιλοσοφία του Δικαίου εν στενή εννοία- η Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου και της Διεθνούς Πολιτικής, η Θεωρία του Δικαίου Πολέμου, κανονιστικά ζητήματα της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της ισότητας, ο Ρεπουμπλικανισμός και ο Φιλελευθερισμός. Έχει δημοσιεύσει πέντε βιβλία και πάνω από 60 άρθρα, στα ελληνικά, τα αγγλικά και τα γερμανικά, σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Από τις εκδόσεις Πόλις κυκλοφορεί επίσης το βιβλίο του *Πόλεμος και δικαιοσύνη*.

Το βιβλίο αποτελεί μια κανονιστική, διαλεκτική και ενδιαφέρουσα προσέγγιση του προσφυγικού από τη σκοπιά της Φιλοσοφίας του Δικαίου (ηθική κοινοπολιτεία, ενδοπολιτικά και εξωπολιτικά καθήκοντα, κριτική στον αφηρημένο πολιτικό κοσμοπολιτισμό). Η προσέγγιση του Παπαγεωργίου αναζητά τη χάραξη ορθής πολιτικής για το μεταναστευτικό, μια χρυσή τομή ανάμεσα στο ηθικό καθήκον για την προστασία των προσφύγων και τη σταθερότητα των ευρωπαϊκών δημοκρατιών απέναντι σε ακραίες φωνές. Για τον συγγραφέα το προσφυγικό δεν είναι ζήτημα συναισθηματισμού ούτε ατομικού καθήκοντος, αλλά πολιτικής ηθικής και διαμεσολάβησης των θεσμών. (Ε.Κ.Β.)

Στο κείμενο αυτό, θα προσπαθήσω να προσεγγίσω από μια κανονιστική σκοπιά ένα από τα σοβαρά και δυσεπίλυτα πολιτικά προβλήματα του καιρού μας. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που τα τελευταία χρόνια ήρθε δραματικά στο προσκήνιο, αλλά κατά κάποιον τρόπο ήταν πάντα εκεί, ακόμη και όταν δεν το βλέπαμε, και, φυσικά, θα συνεχίσει να μας απασχολεί και στο μέλλον. Συνήθως τα κανονιστικά προβλήματα είναι δύσκολα, για κάποιο λόγο που έχει να κάνει με τη σχέση μας με τους άλλους. Το προσφυγικό όμως είναι δύσκολο γιατί, αν και εμφανίζεται να αφορά τη σχέση μας με τους άλλους, θέτει κυρίως ζητήματα που αφορούν τη σχέση μας με τον εαυτό μας.

Ποιητική

Περιοδική έκδοση

Η *Ποιητική* είναι ένα εξαμηνιαίο λογοτεχνικό περιοδικό, που εκδίδεται από τις εκδόσεις Πατάκη. Διευθυντής του είναι ο ποιητής και μεταφραστής Χάρης Βλαβιανός. Το πρώτο τεύχος της *Ποιητικής* κυκλοφόρησε την άνοιξη του 2008 και τα Χριστούγεννα του 2019 πρόκειται να κυκλοφορήσει το 24ο τεύχος. Κάθε τεύχος έχει έκταση 350 σελ. που σημαίνει ότι, αν και περιοδικό, φιλοδοξεί οι αναγνώστες του να ανατρέχουν σ' αυτό συχνά, όπως σ' ένα βιβλίο. Τυπώνεται σε χίλια αντίτυπα.

Όπως προκύπτει και από το όνομά του, η ύλη του αφορά αποκλειστικά την ποίηση και ζητήματα που σχετίζονται με την ποιητική τέχνη. Κύριος στόχος της *Ποιητικής* είναι να στηρίξει τους καθιερωμένους ποιητές, αλλά και να αναδείξει νέες φωνές που με το έργο τους -ποιητικό, μεταφραστικό, δοκιμακό- ανανεώνουν την τέχνη της ποίησης.

Μεγάλο μέρος της ύλης αφορά στην ελληνική και ξένη (μεταφρασμένη) ποίηση, στο δοκίμιο (Ελλήνων και ξένων ποιητών, κριτικών, φιλοσόφων, κ.λπ.) και στην κριτική της τρέχουσας ελληνικής ποιητικής παραγωγής. Κάθε τεύχος έχει ένα κεντρικό αφιέρωμα που αφορά έναν κορυφαίο ποιητή (Άσπερυ, Κάρσον, Μύλλερ, Εμπειρικός, Καβάφης, Γερμανοί Ρομαντικοί ποιητές, κ.λπ.) ή ένα επίμαχο θέμα (Ποίηση και Φιλοσοφία, Ξένοι μελετητές και συγγραφείς για τον Όμηρο, Ποίηση και νέες τεχνολογίες, Νεότεροι έλληνες ποιητές, Ποίηση και πολιτική, Το κίνημα του Ντανταϊσμού, κ.λπ.).

Κρατικά
Βραβεία
Λογοτεχνικής
Μετάφρασης
2018

Σταυρούλα Αργυροπούλου Πετρούπολη

του Αντρέι Μπέλυ

Εκδόσεις Κίκλη

Η Σταυρούλα Αργυροπούλου ζει και εργάζεται ως μεταφράστρια στην Αθήνα. Από το 1983 έχει μεταφράσει πολλά μυθιστορήματα, ποιήματα, διηγήματα και ιστορικά δοκίμια από τα ρωσικά, τα αγγλικά και τα γαλλικά στα ελληνικά. Μεταξύ των συγγραφέων που έχει ήδη μεταφράσει συγκαταλέγονται οι Ντοστογιέφσκι, Τουργκένιεφ, Τολστόι, Μπέλυ, Τσέχωφ, Αντρέγιεφ, Ουλίτσκαγια, Μαντελστάμ, Σορόκιν, Κουρκόφ, Πελέβιν, Γκλουκόφσκι (από τα ρωσικά), Καμύ, Ζιονό, Μωπασάν (από τα γαλλικά), Ουάιλντ, Όστερ, Χόπκινς, Τάιλερ (από τα αγγλικά). Το 2015 βραβεύθηκε για τη μετάφραση από τα αγγλικά του *Ημερολογίου του χειμώνα* του Πολ Όστερ, ενώ το 2019 βραβεύθηκε για τη μετάφραση από τα ρωσικά της *Πετρούπολης* του Αντρέι Μπέλυ.

Η *Πετρούπολη* του Αντρέι Μπέλυ (1880-1934) είναι ένα εμβληματικό μυθιστόρημα, που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1913. Η έκδοσή του στη χώρα μας προάγει τη γνωριμία του ελληνικού αναγνωστικού κοινού με τη ρωσική πεζογραφία του 20ού αιώνα. Πρόκειται για συμβολιστικό και μοντερνιστικό έργο, το οποίο ο Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ χαρακτήρισε ως «ένα από τα τέσσερα σημαντικότερα μυθιστορήματα του 20ού αιώνα». Ταυτόχρονα, η *Πετρούπολη* προέρχεται από τη λαμπρή ρωσική λογοτεχνική παράδοση του μεγάλου μυθιστορημάτος του 19ου αιώνα αλλά και των διηγημάτων του Γκόγκολ, στα σημαντικότερα των οποίων, εξάλλου, πρωταγωνιστεί η ίδια πόλη: η Πετρούπολη. Η μετάφραση της Σταυρούλας Αργυροπούλου αποδίδει αριστοτεχνικά τη μουσικότητα του λόγου και τον εσωτερικό ρυθμό του κειμένου καθώς και τον υπόγειο διάλογο του Μπέλυ με τον Γκόγκολ. Σημαντικό είναι επίσης ότι αποδίδεται επιτυχώς από τη μεταφράστρια και το ιδιότυπο ρωσικό χιούμορ, οι διαρκείς εναλλαγές μεταξύ σάτιρας και «πραγματικότητας», μεταξύ εξηρησιονιστικών εκρήξεων συναισθημάτων και αποστασιοποιημένης απόθεσης, μεταξύ κυνισμού και μελαγχολικού λυρισμού – μυθοπλαστικά τεχνάσματα του Μπέλυ που υπογραμμίζουν τις ανθρώπινες αντιφάσεις και, ενώ αντλούν από την παράδοση, δημιουργούν το «λεξιλόγιο» του ρωσικού μοντερνισμού. (Ε.Κ.Β.)

Πολιορκημένη από την καταχνιά, κι εμένα με καταδίωκες με ένα μάταιο παιχνίδι του μυαλού· εσύ, άκαρδε τύρανε, εσύ, φάντασμα ανειρήνευτο, χρόνια εσύ με κυνηγούσες. Έτρεχα στις φρικτές λεωφόρους σου και, με τη φόρα που έπαιρνα, έβγαينا σ' εκείνη τη σιδερένια γέφυρα που ξεκινούσε από την άκρη της γης και έβγαζε στην απεραντοσύνη του απείρου. Πέρα από τον Νέβα, μέσα στη θαμπή, πράσινη απεραντοσύνη υψώνονταν τα φαντάσματα των νησιών και των σπιτιών, πλανεύοντάς σε με τη μάταιη ελπίδα ότι η στεριά ετούτη είναι η πραγματικότητα και δεν είναι η απεραντοσύνη που ουρλιάζει, που κυνηγάει μέσα στους δρόμους της Πετρούπολης τον ωχρό καπνό των νεφών.

Ομάδα LEXIS / Έλενα Παλλαντζά Die schwierige Kunst

του Δημήτρη Ελευθεράκη

Εκδόσεις Reinecke & Voß

Η Ομάδα LEXIS (Andreas Gamst, Anne Gasseling, Rainer Maria Gassen, Milena Hienz de Albentis, Christiane Horstkotter-Brussow, Klaus Kramp, Alkinoi Obernesser) δημιουργήθηκε το 2014 στη Βόννη από την Έλενα Παλλαντζά, ποιήτρια και μεταφράστρια, επιστημονικό συνεργάτη στον Τομέα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της Βόννης. Με τη δουλειά της συμβάλλει στη διάδοση της ελληνικής λογοτεχνίας στη Γερμανία και συνδέει το μεταφραστικό της έργο με το θεσμό των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων. Η ομάδα LEXIS έχει μεταφράσει στα γερμανικά την *Ελένη* του Γ. Ρίτσου από τον κύκλο της «Τέταρτης Διάστασης» (Helena, Reinecke & Voß, Λειψία 2017), 50 ποιήματα του Σταμάτη Πολενάκη (Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2017) που δημοσιεύτηκαν σε γερμανικά λογοτεχνικά περιοδικά (2015/2016), καθώς και σε ανθολογίες Νεοελληνικής Ποίησης, τη *Δύσκολη τέχνη* του Δημήτρη Ελευθεράκη (*Die schwierige Kunst*, Reinecke & Voß, Λειψία 2017) και τα *Χρήσιμα παιδικά παιχνίδια* της επίσης βραβευμένης με το Κρατικό Βραβείο Πρωτοεμφανιζόμενου Συγγραφέα για το 2017 νέας ποιήτριας Δανάης Σιάζιου (*Nützliche Kinderspiele*, Parasitenpresse, Κολωνία 2019).

Η νουβέλα *Η δύσκολη τέχνη* του ποιητή Δημήτρη Ελευθεράκη (Αντίποδες, 2015) γράφτηκε με αφορμή ένα πραγματικό γεγονός, όταν, τον Μάρτιο του 2015, η πρόσοψη του ιστορικού κτιρίου του Πολυτεχνείου καλύφθηκε από ένα γκράφιτι κολοσσαίων διαστάσεων. Ο δημόσιος διάλογος μεταξύ του πολιτικού, δημοσιογραφικού και καλλιτεχνικού κόσμου για το αν πρόκειται για τέχνη ή κακογουστιά, για διαμαρτυρία ή βανδαλισμό αποκάλυψε πολλές πληγές της ταλαιπωρημένης από την κρίση ελληνικής κοινωνίας και ενέπνευσε τον Ελευθεράκη να γράψει τη νουβέλα *Η δύσκολη τέχνη*. Η άρτια συλλογική μετάφραση προς τα γερμανικά υπογράφεται από την ομάδα LEXIS, η οποία, σκύβοντας με επαγγελματισμό και ευαισθησία πάνω από ένα κείμενο αξιώσεων και μοντέρνας γραφής, συνέλαβε και ανέδειξε τις καφκικές αναφορές του έργου, υπηρτώντας ευφυώς την ατμόσφαιρα και το ύφος του. Το δυσκολότερο στοίχημα αφορά, ωστόσο, τα σημεία του κειμένου, όπου ο λόγος γίνεται έντονα ποιητικός, καθώς οι διαφορές στους ήχους και στην εικονοπλασία μεταξύ των δύο γλωσσών μοιάζουν ενίοτε ανυπέρβλητες. Και σε αυτή την πρόκληση, η ομάδα LEXIS αντεπεξήλθε με μαεστρία, επινοώντας γλωσσικές γέφυρες και εστιάζοντας στα μέσα μιας εφικτής συνάντησης. Η μετάφραση λειτουργεί άψογα και διαβάζεται χωρίς να δίνει στον αναγνώστη την αίσθηση ότι έχει μεσολαβήσει δεύτερη γλώσσα. (Ε.Κ.Β.)

Wir, wir zerstören unsere Orchideengärten, sagte der Meister. Ein Rosenstock, der im öden Hinterhof blüht, sagte der Meister. Ein Grund für Hoffnung und zugleich für Hoffnungslosigkeit, sagte der Meister. Der schwarze, ja der graue Hinterhof, die Heimstatt des Blickes, der Sog des Alltäglichen, der Abguss des Gewissens, das Symbol der Hoffnung. Das grauschwarze, ja das grauweiße Graffiti ist der Abguss des Hinterhofs, der Spiegel der Grimasse auf unserem Gesicht, die Kunst, die uns erschreckt. Ja, es ist eine schwierige Kunst. Das Graffiti ist eine schwierige Kunst, sagte der Meister. Griechenland ist eine schwierige Kunst, sagte der Meister.

Κρατικά Βραβεία Παιδικού Βιβλίου 2018

Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης Λέσχη αλλόκοτων πλασμάτων

Όταν ήρθαν για εμένα

Εκδόσεις Πατάκη

Ο Γιώργος Παναγιωτάκης γεννήθηκε στην Αθήνα τον Δεκέμβριο του 1968. Έχει εργαστεί στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση και έχει γράψει σενάρια για ταινίες και βιντεοπαιχνίδια. Πριν από την τριλογία της Λέσχης Αλλόκοτων Πλασμάτων, έχει κυκλοφορήσει τα εφηβικά μυθιστορήματα *Αλάστρα-Ένα Βιβλίο Δύο Κόσμων*, *Μικρόκοσμος και το Μυστικό της Άτυχης Πέστροφας*, και τα παιδικά βιβλία *Η Θαυμαστή Περιπέτεια του Φραντζολάκη*, *Η Στοιχειωμένη Αίθουσα*. Έχει βραβευτεί δύο φορές από το λογοτεχνικό περιοδικό *Ο Αναγνώστης* (για το δεύτερο βιβλίο της σειράς *Λέσχη Αλλόκοτων Πλασμάτων* και *Η Στοιχειωμένη Αίθουσα*). Δυο από τα βιβλία του (*Μικρόκοσμος και Λέσχη Αλλόκοτων Πλασμάτων 2: Όταν ήρθαν για εμένα*) ήταν υποψήφια στα βραβεία White Ravens Catalogue.

Το βιβλίο αναφέρεται σε ένα ιδιαίτερο σχολείο για παιδιά με ασυνήθιστες ιδιότητες, παιδιά που, ενώ είναι αλλόκοτα σωματικά, έχουν μια συμπεριφορά πολύ ανθρώπινη. Υποστηρίζονται από τους εξίσου αλλόκοτους αλλά φιλικούς δασκάλους τους. Τα αλλόκοτα αυτά πρόσωπα, μέσα στη φανταστική πραγματικότητα της ιστορίας, καθίστανται σιγά σιγά οικεία αλλά και συμπαθή στον αναγνώστη. Ταυτόχρονα, οι συμπεριφορές και οι δράσεις τους «προτείνουν» στον αναγνώστη την ανοχή στον διαφορετικό, σε αυτόν που μοιάζει «μη κανονικός» αλλά την ίδια στιγμή και πολύ όμοιος με μας. Αυτός ο φανταστικός κόσμος που πλάθεται λεκτικά από τον Παναγιωτάκη δεν εικονογραφείται, αλλά αφήνει τη φαντασία του αναγνώστη να δημιουργήσει τις δικές της εικόνες. Φαντασία, λοιπόν, αλλά που πατάει στην πραγματικότητα αποτελούν τα δύο γοητευτικά συστατικά του βιβλίου. (Ε.Κ.Β.)

28 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ

Έβρεχε από νωρίς στο Πρόσπερο. Μια βροχή σιγανή και επίμονη σαν χτύπος παλιού ρολογιού. Τώρα πια είχε σουρουπώσει και τα φώτα στους δρόμους είχαν ανάψει.

Το ίδιο και η τηλεόραση, ψηλά στον τοίχο, στη μοναδική ταβέρνα του χωριού. Έπαιζε διαφημίσεις τηλεμάρκετινγκ και ο παρουσιαστής, ένας καλοχτενισμένος άντρας με παρδαλή γραβάτα, μιλούσε με κολακευτικά λόγια για μια ηλεκτρική οδοντόβουρτσα. Ήταν καταπληκτική. Είχε και φωτάκι για να μπορείς να βλέπεις τα δόντια σου στο σκοτάδι. Κανείς όμως δεν ήταν στην ταβέρνα για να τον ακούσει. Οι πάντες, δηλαδή καμιά πενήντα άτομα, βρίσκονταν ακριβώς από έξω, στην κεντρική πλατεία. Εκεί, λίγη ώρα νωρίτερα, είχε φτάσει ένα κλειστό φορτηγάκι, που πίσω του έσερνε ένα μικρό ξύλινο βαγόνι.

Βαγγέλης Ηλιόπουλος Θωμάς Q.BIT. Ταξιδιώτης στο κάτοπτρο του χρόνου

Εκδόσεις Πατάκη

Ο Βαγγέλης Ηλιόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1964. Σπούδασε Παιδαγωγική και Θεολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το 1995, κυκλοφόρησε το πρώτο του βιβλίο για παιδιά και εφήβους, ενώ ο «Τριγωνοψαρούλης» έγινε ένας από τους πιο γνωστούς, σύγχρονους λογοτεχνικούς ήρωες. Τα έργα του έχουν εκδοθεί στην Ιρλανδία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Σερβία, Μαλαισία, Κορέα και Κίνα. Το 2013, ο Βαγγέλης Ηλιόπουλος ορίστηκε από την Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

Αγγελοφόρος Ψυχικής Υγείας σε σχολεία. Είναι μέλος του Ελληνικού Τμήματος της IBBY, του οποίου υπήρξε πρόεδρος από το 2008 έως το 2015. Είναι επίσης μέλος της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Είναι υποψήφιος για το διεθνές βραβείο Astrid Lindgren.

Ο Θωμάς Q.BIT., μαθητής Α' λυκείου, άριστος γνώστης ηλεκτρονικών παιχνιδιών και χάκερ, επιλέγεται από μια εταιρία παιχνιδιών ως παίκτης ενός παιχνιδιού που βρίσκεται σε δοκιμαστικό στάδιο και αφορά το ταξίδι στο χρόνο.

Έτσι, θα βρεθεί στο 1944, θα εμπλακεί σε ιστορικά γεγονότα της αντίστασης, θα συνδεθεί με πρόσωπα ιστορικά και θα βιώσει τον πραγματικό θάνατο ενός ατόμου που θα πεθάνει για χάρη του. Αυτή η

εμπειρία ανατρέπει τη σχέση του με τους υπολογιστές και την τεχνολογία και με την επιστροφή του στην πραγματικότητα θα ψάξει να μάθει εάν τελικά έκανε πράγματι ένα ταξίδι στο χρόνο ή εάν ήταν όλα μια εικονική πραγματικότητα. Με τις κατάλληλες αφηγηματικές τεχνικές, την πολυφωνική αφήγηση, και τη δυνατή πλοκή, ο συγγραφέας κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη μέχρι την τελευταία σελίδα. Το πρωτότυπο, ανοικτό τέλος καλεί τον αναγνώστη να δώσει τη δική του ερμηνεία. Το βιβλίο, εκτός του ότι εστιάζει σε σύγχρονα θέματα, όπως ο εθισμός στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, θέτει και φιλοσοφικά θέματα, όπως η σύλληψη του χρόνου, η σχετικότητα της αλήθειας κ.ά. (Ε.Κ.Β.)

Ημέρα 3η: Έχουν δίκιο που λένε ότι είμαι χαμένος στις σκέψεις μου. Από την πρώτη στιγμή με τρώνε οι αμφιβολίες αν πραγματικά ταξίδεψα στον χρόνο και πώς το κατάφερα ή ζω μια εικονική πραγματικότητα τόσο καλά στημένη; Αλλά γιατί να βασανίζομαι; Το ίδιο είναι. Βρίσκομαι σε πόλεμο. Αληθινό; Τι σημασία έχει αν και πώς ταξίδεψα στον χρόνο και στον χώρο; Εγώ τώρα πρέπει να επιβιώσω. Δεν είναι βέβαια τόσο απλό. Πρέπει να αγωνιστώ... Αλλά πώς; Πλάκα μου κάνετε, έτσι; Ε! Εσείς στο «Εγώ παίζω μόνος» ακούτε; Θα μείνω κι άλλο εδώ στο άδειο κοτέτσι; Με τόση βρόμα και υγρασία; Βαρέθηκα. Σήμερα ξεκινά η τρίτη μέρα εδώ μέσα.

(εξ ημισείας)

Ντανιέλα Σταματιάδη (εικονογράφηση) Βαγγέλης Ηλιόπουλος (συγγραφέας) Η βάρκα που τη λένε μνήμη

Εκδόσεις Παιδική Νομική Βιβλιοθήκη

Η Ντανιέλα Σταματιάδη είναι απόφοιτος της Σχολής Καλών Τεχνών και εργάζεται στην Αθήνα ως ζωγράφος, εικονογράφος και καθηγήτρια εικαστικών μαθημάτων σε ιδιωτικά ΙΕΚ. Ασχολείται με την εικονογράφηση παιδικών βιβλίων από το 2000 και έχει φιλοτεχνήσει πάνω από 100 τίτλους. Το 2009 έλαβε βραβείο εικονογράφησης από τον Κύκλο του Παιδικού Βιβλίου και το 2012 έπαινο ΕΒΓΕ, καθώς και πρόσκληση συμμετοχής ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στο Salon du Livre στο Παρίσι. Έχει λάβει μέρος σε πολυάριθμες εκθέσεις εικονογράφησης και ζωγραφικής στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ από το 2010 συνεργάζεται με την γκαλερί και το μουσείο Φρουσίρα. Το 2013 έλαβε δύο επαίνους ΕΒΓΕ και τιμήθηκε με υποψηφιότητα για το διεθνές βραβείο εικονογράφησης Andersen. Το 2016 έλαβε το βραβείο Peter Rap για το καλύτερο μεταφρασμένο εικονογραφημένο βιβλίο από τη Σουηδική IBBY. Επίσης έκανε ατομική έκθεση εικονογράφησης στο Godland's Art Museum στη Σουηδία. Το 2017 έλαβε μέρος ως μέλος της επιτροπής για τη διεθνή έκθεση εικονογράφησης της Βολογνα. Εκπροσωπείται από την Astound illustration Agency.

Ένα μικρό αγόρι αφηγείται αναμνήσεις από τον παπού του, που πλέον έχει πεθάνει. Εξαιρετική η μεταφορική σύλληψη της μνήμης ως βάρκας που διατηρεί στην επιφάνεια του παρόντος το χρόνο που πέρασε, και δεν επιτρέπει να «βουλιάξουν» στα θολά νερά της λήθης όσα ήδη έχουν παρέλθει. Στη βάρκα των αναμνήσεων συγκατοικούν αχώριστοι εκείνοι που ζουν με αυτούς που έφυγαν, αλλά και οι σημερινοί ενήλικοι με τα παιδιά που ήταν κάποτε. Από την άλλη η κυριαρχία του νερού, υποβάλλει τη ρευστότητα του χρόνου, το ευμετάβλητο της ανθρώπινης ζωής, τη ροή των αναμνήσεων και το δέος για το άγνωστο. Η πρωτότυπη εικονογράφηση της Σταματιάδη συνδυάζει τη ζωγραφική με την ασπρόμαυρη φωτογραφία, αντικαθιστώντας τα πρόσωπα των εικόνων με οικογενειακά πορτρέτα, και τονίζοντας τη συμβολή της φωτογραφίας στην κατασκευή και διατήρηση της μνήμης. (Ε.Κ.Β.)

Παίρνω ένα βότσαλο και το πετάω για να κάνει ψαράκια, όπως μου είχε μάθει ο παπούς μου. Αυτό όμως δεν κάνει μόνο δυο, τρία, τέσσερα, όπως συνήθως. Κάνει αμέτρητα και πηγαίνει, όλο πηγαίνει αναπηδώντας στην επιφάνεια της θάλασσας. Και προς τα εκεί που πηγαίνει βλέπω να απομακρύνεται η βάρκα με τον παπού. Βότσαλο και βάρκα γίνονται μια κουκίδα στον ορίζοντα και χάνονται. Γυρίζω στον φίλο του παπού και τον ρωτάω. –Κι αν δεν ήταν στη δική του βάρκα, σε ποια βάρκα ήταν μέσα ο παπούς μου;

–Σε μίαν άλλη. –Άλλη; –Ναι, αυτή με την οποία πλέει στη θάλασσα του σεβασμού σου και δένει κάθε φορά που έρχεται στην αγάπη σου γι' αυτόν. Κι όσο τον αγαπάς θα έρχεται. –Πάντα θα τον αγαπάω. –Πάντα θα έρχεται. –Και πώς τη λένε αυτή την άλλη βάρκα; –Μνήμη. –Μνήμη; –Εκεί ζει τώρα ο παπούς. –Και τι είναι μνήμη;

Seng Soun Ratanavanh (εικονογράφηση)

Ροδούλα Παππά (συγγραφέας)

Στη μύτη του κουταβιού μια ακριδούλα... Χαϊκού για τις τέσσερις εποχές

Εκδόσεις Νεφέλη

Η Σενγκ Σουν Ρατάναβαν είναι Γαλλίδα εικονογράφος και ζωγράφος. Γεννημένη το 1974, σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού (ENSB). Έργα της εκτίθενται συχνά σε εκθέσεις στη Γαλλία και σε άλλες χώρες. Εικονογράφησε το πρώτο της βιβλίο το 2015 και έκτοτε έχει εκδώσει άλλα τρία βιβλία στη Γαλλία. Βραβεύσεις: The White Ravens, 2018· βραβείο του περιοδικού Ο Αναγνώστης, 2018· Έπαινος Σχεδιασμού στα βραβεία EBΓΕ, 2018. Το βιβλίο κυκλοφόρησε και στη Γαλλία τον Ιούλιο του 2019 από τις εκδόσεις Cambourakis.

Η Ροδούλα Παππά είναι συγγραφέας και μεταφράστρια. Το πρώτο της βιβλίο Το παιδί που στο κεφάλι του φύτεψε ένα δέντρο (2012) βραβεύθηκε με το Κρατικό Βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου. Είναι συνιδρύτρια των σειρών «Volatiliium» και «Τσαλαπετεινός».

Το βιβλίο αποτελεί μια ποιητική συλλογή χαϊκού κατανεμημένων σε τέσσερις θεματικές ενότητες ισάριθμες των εποχών. Σύνομη ποιητική φόρμα 3 στίχων και 17 συλλαβών, τα χαϊκού περιγράφουν όμορφες εικόνες από τη φύση, οργανωμένες γύρω από χαρακτηριστικές λέξεις που παραπέμπουν στις αντίστοιχες εποχές. Κατορθώνουν, παρά το απλό τους ύφος, να αιχμαλωτίσουν την αίσθηση της στιγμής και να καταγράψουν την εναλλαγή των εποχών μέσα από φευγαλέες εικόνες. Η εξαιρετική εικονογράφηση του βιβλίου, με καθαρές φόρμες και ζωντανά χρώματα, αναδίδει μια γοητεία Άπω Ανατολής (οριγκάμι, καρταετοί, φαναράκια), αποτίοντας φόρο τιμής στην ιαπωνική καταγωγή της φόρμας. Η εικονογράφηση καταφέρνει άλλοτε να κάνει κυριολεκτικά ορατή την ελκυστική σκηνή που περιγράφουν οι λέξεις και άλλοτε να δημιουργήσει μια δεύτερη εικόνα εξίσου όμορφη και δυνατή. (Ε.Κ.Β.)

Γνώρισε τις τέσσερις εποχές του χρόνου
μέσα από τριστίχια ποιημάτια (χαϊκού)!

Τι βαθύς ύπνος!
Στη μύτη του κουταβιού
μια ακριδούλα.

Μαρίζα Ντεκάστρο Λίγο πριν... λίγο μετά το 1821 Ένας κόσμος σε κίνηση

Επιστημονική επιμέλεια Μανώλης Παπνιώτης, Αριστοτέλης Τύμπας
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Η Μαρίζα Ντεκάστρο γράφει βιβλία γνώσεων για παιδιά και μεταφράζει λογοτεχνία για νέους και ενήλικους. Από το 1998 γράφει κριτική παιδικού και εφηβικού βιβλίου (Το Βήμα, Τα Νέα, Διαβάζω, Ithaca, Book Press, Ο Αναγνώστης). Είναι μέλος της IBBY-Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου και της Συντακτικής Επιτροπής του ηλεκτρονικού περιοδικού Ο Αναγνώστης. Έργο της έχει αναγραφεί στον Τιμητικό Πίνακα της IBBY και έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο White Ravens της Διεθνούς Βιβλιοθήκης Νεότητας του Μονάχου. Βραβεία: Κρατικό Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων (2006, 2019)· Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων IBBY-Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου (2012, 2016)· Βραβείο Μετάφρασης Νεανικού Βιβλίου της Ελληνικής Εταιρείας Μεταφραστών Λογοτεχνίας (2014).

Το βιβλίο παρουσιάζει τα πιο σημαντικά γεγονότα του 19ου αιώνα που άλλαξαν τον σύγχρονο κόσμο και που συνδέονται με την έννοια της «κίνησης». Οι θεματικές του ενότητες αφορούν επαναστάσεις, νέες ανακαλύψεις και τις συνέπειές τους, νέες εφευρέσεις και εξελίξεις της επιστήμης σε ποικίλους τομείς, αλλά και εξελίξεις στην εκπαίδευση, και στην πνευματική ζωή. Η κίνηση αποτυπώνεται στο επίπεδο των ιδεών, των εμπορευμάτων, των στρατευμάτων, των εξερευνητών και των πνευματικών αγαθών και εφευρέσεων που άλλαξαν τον κόσμο. Το βιβλίο είναι πολυτροπικό και περιλαμβάνει πηγές, χάρτες, μαρτυρίες, ιστοριογραμμές, εικόνες και φωτογραφίες. Στόχος του η σύνδεση των εξελίξεων μεταξύ τους, η μετάβαση από το ειδικό στο γενικό και η επισήμανση της σχέσης αίτιου και αποτελέσματος. Η επιστημονική επιμέλεια και η πλούσια βιβλιογραφία διασφαλίζουν την εγκυρότητα των πληροφοριών και τη σύγχρονη «ματιά» στα γεγονότα, βασική προϋπόθεση για ένα ολοκληρωμένο βιβλίο γνώσεων. (Ε.Κ.Β.)

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Από τις αρχές του 18ου αιώνα, μηχανικοί όπως ο Νιουκόμεν προσπαθούσαν να αξιοποιήσουν τη δύναμη του ατμού κατασκευάζοντας διάφορες μηχανές. Με τις βελτιώσεις του Τζέιμς Βατ τις τελευταίες δεκαετίες του 18ου αιώνα ξεκίνησε μια πραγματική επανάσταση. Η δύναμη του ατμού χρησιμοποιήθηκε σύντομα για την κατασκευή ατμόπλοιων και ατμομηχανών, πράγμα που έκανε τα ταξίδια πιο σύντομα και την επικοινωνία των ανθρώπων πιο εύκολη.

Λίγο νωρίτερα είχαν επινοηθεί οι ατμοκίνητες κλωστοϋφαντουργικές μηχανές, με τις οποίες η δύναμη του ατμού αντικατέστησε την ανθρώπινη δύναμη. Από εκεί και πέρα οι εξελίξεις ήταν ραγδαίες.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ 2018

Βραχείες λίστες υποψηφίων

1 2

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

Κώστας Καβανόζης

Τυχερό
Εκδόσεις Πατάκη

Γιώργος Κούβας

Καρμπόν, εκδόσεις Κίχλη

Νίκος Α. Μάντης

Οι τυφλοί
Εκδόσεις Καστανιώτη

Δημήτρης Νόλλας

Ο κήπος στις φλόγες
Εκδόσεις Ίκαρος

Τέτη Παγκάλου

Ο αγριόγατος πηγαίνει πάντα μόνος
Εκδόσεις Γαβριηλίδης

Σωφρόνης Σωφρονίου

Αργός Σίδηρος
Εκδόσεις Αντίποδες

Σώτη Τριανταφύλλου

Το τέλος του κόσμου σε αγγλικό κήπο
Εκδόσεις Πατάκη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ- ΝΟΥΒΕΛΑΣ

Αχιλλέας Κυριακίδης

Σώμα
Εκδόσεις Πατάκη

Γιώργος Κυριακόπουλος

Η τρισεγγονή της Αραπίνας και άλλες ιστορίες
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Χρήστος Οικονόμου

Οι Κόρες του Ηφαιστίου
Εκδόσεις Πόλις

Γιώργος Σκαμπαρδώνης

Ντεπό
Εκδόσεις Πατάκη

Βίβιαν Στεργίου

Μπλε υγρό
Εκδόσεις Πόλις

Κωνσταντία Σωτηρίου

Φωνές από κάτω
Εκδόσεις Πατάκη

Ελισάβετ Χρονοπούλου

Ο έτερος εκθρόνος
Εκδόσεις Πόλις

3

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

Βασίλης Αμανατίδης

Εσύ. Τα στοιχεία
Εκδόσεις Νεφέλη

Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

Η επιστροφή των νεκρών
Εκδόσεις Πόλις

Γιάννης Ζαρκάδης

Μελισσόχορτο
Εκδόσεις Μελάνη

Διονύσης Καψάλης

Μαύρη καγκελόπορτα και άλλες ιστορίες
Εκδόσεις Αγρια

Λιάνα Σακελλίου

Όπου φυσά γλυκά η αύρα
Εκδόσεις Gutenberg

Γιάννης Στίγκας

Εξυπερύ σημαίνει χάνομαι
Εκδόσεις Μικρή Άρκτος

Δήμητρα Χ. Χριστοδούλου

Παράκτιος οικισμός
Εκδόσεις Μελάνη

4

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΟΚΙΜΙΟΥ-ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Δημήτρης Αγγελάτος

Λογοτεχνία και Ζωγραφική. Προς μια ερμηνεία της διακαλλιτεχνικής (ανα)παράστασης
Εκδόσεις Gutenberg

Κατερίνα Κωστή

«Ασύμβατη συνοδοιπορία». Όψεις της έκκεντρης γραφής και ιδεολογίας του Γιάννη Σκαρίμπα
Εκδόσεις Νεφέλη

Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος

Μετά το 1922. Η παράταση του δικασμού
Εκδόσεις Πατάκη

Αλέξης Πολίτης

Η ρομαντική λογοτεχνία στο έθνος κράτος 1830-1880. Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο, πνευματική κίνηση, αναγνώστες
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Μαρίκα Ρόμπου-Λεβίδη

«Εδώ καπούτ». Η βία του συνόρου
Εκδόσεις Αλεξάνδρεια

Παύλος Κ. Σούρλας

Δημοκρατία και αυτονομία
Εκδόσεις Πόλις

Δημήτρης Τζιόβας

Η πολιτισμική ποιητική της ελληνικής πεζογραφίας. Από την ερμηνεία στην ηθική
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

5

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ- ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ-ΧΡΟΝΙΚΟΥ- ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Ανδρέας Κακριδής

Κυριάκος Βαρβαρέσος. Η βιογραφία ως οικονομική ιστορία
Εκδόσεις της Τράπεζας της Ελλάδος

Ρίκα Μπενβενίστε

Λούνα
Εκδόσεις Πόλις

Ηλίας Νικολακόπουλος

Ηλίας Ηλιού
Εκδόσεις Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

Κατερίνα Οικονομάκου

Ο τραγουδιτής του Άουσβιτς
Εκδόσεις Καπόν

Άντζη Σαλταμπάση

Μπερλίν
Εκδόσεις Πόλις

Μαριάννα Χριστοπούλου

Δημήτριος Γούναρης
Εκδόσεις Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

6

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟ- ΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Παυλίνα Μάρβιν

Ιστορίες απ' όλο τον κόσμο μου
Εκδόσεις Κίχλη

Δημήτρης Μεσορράχης

Ανάβαση
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Αντωνίνη Συμυρίλλη

Βλέπω ακόμα παιδικά
Εκδόσεις Θράκα

Βάλια Τσάιτα-Τσιλιμένη

Άγρια Χόρτα
Εκδόσεις Κίχλη

Χρυσόστομος Τσαπραϊλής

Παγανιστικές δοξασίες της θεσσαλικής επαρχίας
Εκδόσεις Αντίποδες

7

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΞΕΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Αθηνά Δημητριάδου

Τζον Γουίλιαμς, Ο Στόουνερ, μετάφραση από τα αγγλικά
Εκδόσεις Gutenberg

Ισμήνη Ραντούλοβιτς

Αλεξάνταρ Γκατάλιτσα, Ο Μεγάλος Πόλεμος, μετάφραση από τα σερβικά
Εκδόσεις Καστανιώτη

Μαρία Παπαδήμα

Μασάντο ντε Ασίζ. Ρεαλιστική τριλογία, μετάφραση από τα πορτογαλικά
Εκδόσεις Gutenberg

Γιάννης Κοιλής

Χανς Γιάκομπ Κριστόφελ φον Γκριμελσκούζεν
Σιμπλικίος Σιμπλικισμός, μετάφραση από τα γερμανικά
Εκδόσεις Εξάντας

Γιώργος Ίκαρος

Μπαμπασάκης
Τζορτζ Σόντερς, Λίθη και Λίνκολν, μετάφραση από τα αγγλικά
Εκδόσεις Ίκαρος

Γιάννης Βογιατζής

Νέιθαν Χιλ, Το Νιξ, μετάφραση από τα αγγλικά
Εκδόσεις Αλεξάνδρεια

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ομάδα LEXIS /

Έλενα Παλλαντζά

Δημήτρης Ελευθεράκη
Die Schwierige Kunst, μετάφραση στα γερμανικά
Εκδόσεις Reineke & Voss

Andrea Schellinger

Giorgos Seferis, Logbücher (ποιήματα, δίγλωσση έκδοση)
Εκδόσεις Elfenbein

Hero Hokwerda

Kiki Dimoula, Vinderssloot, μετάφραση στα ολλανδικά
Εκδόσεις Τα Grammata

8

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Άννα Κουππάνου

Η εξαφάνιση της Κ. Παπαδάκου και τι έγινε εκείνο το καλοκαίρι
Εκδόσεις Πατάκη

Αντώνης Σέργης

Η πυξίδα δε δείχνει πάντα το βορρά
Εκδόσεις Ψυχογιός

Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης

Λέσχη αλλόκοτων πλασμάτων. Όταν ήρθαν για εμένα
Εκδόσεις Πατάκη

Νεκτάριος Στελλάκης

Είμαι πρόσφυγας από την Κερύνηια
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Πάνος Τσερόλας

Διονύσης Δελής. Κυνγός Μυθικών Πλασμάτων. Λόκι: Η απόπειρα δολοφονίας μιας δολοφόνου φάλαινας
Εκδόσεις Κέδρος

Σάκης Σερέφας

Γκολέο
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Σταμάτης Κεσόγλου

Τη μέρα που θα 'ρθουν τα αγγιοπερίστερα
Εκδόσεις Πατάκη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΦΗΒΙΚΟΥ- ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αγγελική Δαρλάση

Το αγόρι στο θεωρείο
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Βαγγέλης Ηλιόπουλος

Θωμάς Q. ΒΙΤ. Ταξιδιώτης στο κάτοπτρο του χρόνου
Εκδόσεις Πατάκη

Ελένη Κατσαμά

Το σκλαβάκι της Κνωσού
Εκδόσεις Πατάκη

Κωνσταντίνος Πασσαρός

Ο άνθρωπος φωτιά
Εκδόσεις Μεταίχμιο

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Έφη Λαδά

(εικονογρ.)
Βαγγέλης Ηλιόπουλος (συγγρ.)
Δεν
Εκδόσεις Πατάκη

Κέλλυ Ματαθία-Κόβο

(εικονογρ. & συγγρ.)
Τα κίτρινα καπέλα
Εκδόσεις Πατάκη

Μάρω Κατσικά

(εικονογρ. & συγγρ.)
Ο Κουκούσκα
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Ντανιέλα Σταματιάδη

(εικονογρ.)
Βαγγέλης Ηλιόπουλος (συγγρ.)
Η βάρκα που τη λένε μνήμη. Η μνήμη ως βάλσαμο της ψυχής και θεμέλιο της κοινωνίας
Εκδόσεις Παιδική Νομική Βιβλιοθήκη

Seng Soum Ratanapanah

(εικονογρ.)
Ροδούλα Παππά (συγγρ.)
Στη μύτη του κουταβιού μια ακριδούλα... Χαϊκού για τις τέσσερις εποχές
Εκδόσεις Νεφέλη

Φίλιππος Φωτιάδης

(εικονογρ.)
Μιχάλης Μουλάκης

(συγγρ.)

Ένα κίτρινο φύλλο
Εκδόσεις Ίκαρος

Φωτεινή Τίκκου

(εικονογρ.)
Άννα Κοντολέων & Μάνος Κοντολέων (συγγρ.)
Φεύγει έρχεται
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Φωτεινή Τίκκου

(εικονογρ.)
Έλλη Πεταλά (συγγρ.)
Ήταν κάποτε ένα όνειρο
Εκδόσεις Πατάκη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Κατερίνα Σχινά

Ιστορίες για ατρόμητα κορίτσια. 40 μοναδικές Ελληνίδες
Εκδόσεις Παπαδόπουλος

Μαρία Αγγελίδου

Το Βυζάντιο σε έξι χρώματα. Μαύρο
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Μαριζα Ντεκάστρο

Λίγο πριν... λίγο μετά το 1821. Ένας κόσμος σε κίνηση
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Νικόσι Ποταμιάνος

Γιατί οι πρωτόγονοι δεν ήξεραν τίποτα και άλλες ιστορίες από την Προϊστορία
όπως τις είπα στην κόρη μου
Εκδόσεις Κέδρος

Κρατικά Βραβεία Συγγραφής Θεατρικού 'Εργου

Αντώνης και
Κωνσταντίνος Κούφαλης
Χρήστος Στρέπκος
Χρήστος Μερζιώτης
Στάθης Μπαχταλιάς
Κωνσταντίνα Γιαχαλή
Βάσια Τραμπούλη
Αγγελική Παρδαλίδου

Ιωάννης Κεντρωτάς
Ελευθερία Κόμη
Θοδωρής Ιωσηφίδης
Αγγελική Δαρλάση
Ιωάννα Θεοδοσιάδου
Σταύρος Δάλκος

2018

Η Επιτροπή επισήμανε επιμέρους αρετές σε ικανό αριθμό έργων και προτείνει να αποδοθεί έπαινος στα παρακάτω έργα, σε τρεις πλατφόρμες με διακριτά χαρακτηριστικά: Τέσσερα (4) έργα κλασικής θεατρικής δομής που απηχούν σύγχρονους προβληματισμούς και διακρίνονται για τον καθαρό χειρισμό του θέματος. (Ε.Κ.Β.)

Ιστορία Νο 5: Πάτερ Ημών
Πατέρας: Δεν το διαπραγματεύθηκε. Ούτε μια φορά. Μου γύρισε την πλάτη με τόση περιφρόνηση που με σκότωσε. Αν με χτυπούσε, αν με έβριζε, αν ξεσπούσε πάνω μου θα ήταν μια ανακούφιση. Αλλά δεν έκανε τίποτα. Τίποτα απολύτως. Φαντάζομαι, έγινε ράκος, έσπασε σε χίλια κομμάτια αλλά η περηφάνια της δεν την άφησε.

Αντώνης και Κωνσταντίνος Κούφαλης (έπαινος)

I. Κοίτα ωραία πράγματα που συμβαίνουν

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Iceman».

Ο Αντώνης και ο Κωνσταντίνος Κούφαλης δραστηριοποιούνται θεατρικά στην Ελλάδα και το εξωτερικό τα τελευταία είκοσι χρόνια. Έχουν τιμηθεί δύο φορές με το Κρατικό Βραβείο Θεάτρου και τα έργα τους έχουν παρουσιασθεί στο Εθνικό Θέατρο, το Θέατρο Τέχνης, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά καθώς και σε Κύπρο, Λονδίνο, Τορόντο και Σαράγιεβο στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Φεστιβάλ Θεάτρου. Υπήρξαν υποψήφιοι για το βραβείο δραματουργίας «Κάρολος Κουν» για τα έργα *Το σπίτι με τα δώρα* και *Η Πάχνη*. Ο Αντώνης διετέλεσε Αναπληρωτής Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου την περίοδο 2013-2015. Μετέφρασαν και διασκεύασαν τον *Ηλίθιο* του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι (Δημοτικό Θέατρο Πειραιά) και την *Άννα Καρένινα* του Λέοντα Τολστόι (Εθνικό Θέατρο). Το δίπρακτο έργο τους *Το ψωμί της Νινευή* είναι η δική τους συνεισφορά στο συνεχιζόμενο προσφυγικό δράμα του καιρού μας. Εργάστηκαν ως χρονογράφοι στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία* μεταξύ 2012-2014.

Χρήστος Στρέπκος (έπαινος)

II. «Αιγαίον» Story

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Άρης Τζώτζης».

Ο Χρήστος Στρέπκος σπούδασε στη δραματική σχολή του Κώστα Καζάκου. Το 2005 ανέβηκε το έργο του *Versus* στο Εθνικό Θέατρο. Το 2006 σκηνοθέτησε τον *Προμηθέα Δεσμώτη* του Αισχύλου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Από το 2015 μέχρι τώρα σκηνοθετεί το *Άρμα Θέσπιδος* του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας. Συνυπογράφει το σενάριο της ταινίας *Ένας ήσυχος άνθρωπος* που έλαβε μέρος στο Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ του Σαν Σεμπασιάν 2018.

Νικήτας: Άμα σε κόψει η πείνα.

Γιωργής: Να πας να δουλέψεις.

Νικήτας: Καθάρισαν το πάρκινγκ. Δεν είναι δουλειά αυτό;

Γιωργής: Κανονική δουλειά. Όχι θελήματα.

Νικήτας: Δεν βρήκαν άλλη δουλειά. Αυτή τους ζήτησε ο καντινιέρης.

Γιωργής: Και θα την πληρώσει το σκυλί;

Νικήτας: Ο καντινιέρης φταίει.

Χρήστος Μερζιώτης & Στάθης Μπαχταλιάς (έπαινος)

III. Όνειρο ήταν...!!!

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Χρήστος Πάρλας & Στάθης Γράψας».

Ο Χρήστος Μερζιώτης γεννήθηκε τον Μάιο του 1968 στο Σίδνεϊ της Αυστραλίας και το 1974 εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στην Αθήνα. Είναι απόφοιτος της Δημοσιογραφικής σχολής (Ε.Ε.Δ.) και εργάστηκε πολλά χρόνια ως στέλεχος επιχειρήσεων. Τα τελευταία χρόνια ασχολείται και με τη συγγραφή θεατρικών έργων καθώς και παιδικών παραμυθιών. Ο Στάθης Μπαχταλιάς γεννήθηκε το 1967 στην Κόρινθο και οι σπουδές του στα οικονομικά τον έφεραν στην Αθήνα όπου ζει και εργάζεται.

Σοφία: Ο κόσμος ξεχνάει εύκολα.
Κάτια: Τίποτα δεν ξεχνάνε. Έτσι θα μας κοιτάνε από δω και πέρα.
Σοφία: Ας μας κοιτάνε.
Κάτια: Δεν σε νοιάζει ο κόσμος; (Σιωπή)
Σοφία: Με νοιάζει.

Θοδωρής Ιωσφιδής (έπαινος)

IV. Οικογενειακά δείπνα

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Θάνος Ιακωβίδης».

Ο πιανίστας Θοδωρής Ιωσφιδής έχει εμφανιστεί σε πολυάριθμα φεστιβάλ και αίθουσες συναυλιών στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία, μεταξύ άλλων στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στο St. Martin-in-the-fields στο Λονδίνο, στο City Halls της Γλασκώβης, στο Edinburgh Festival Centre. Έχει συνεργαστεί με τη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση, το Φεστιβάλ Αθηνών, την ομάδα σύγχρονης όπερας «The Medium Project». Από το 2016 είναι ιδρυτικό μέλος του Τρίο el Greco. Αποφοίτησε το 2004 από το «Νέο» Ωδείο Θεσσαλονίκης - Δίπλωμα Πιάνου με Άριστα παμπσηφεί και Α΄ βραβείο. Συνέχισε τις σπουδές του στο Trinity College of Music, στο Λονδίνο, όπου ολοκλήρωσε το Bachelor in Music Performance με την ανώτατη διάκριση. Είναι κάτοχος δύο μεταπτυχιακών τίτλων με διακρίσεις ως υπότροφος της Βασιλικής Ακαδημίας της Σκωτίας στη Γλασκώβη. Έχει ολοκληρώσει τρία θεατρικά έργα. Συμμετείχε στο διετές Στούντιο θεατρικής γραφής του Εθνικού Θεάτρου, στο πλαίσιο του οποίου παρουσιάστηκε το μονόπρακτό του *Επόμενη Στάση*, στη Νέα Σκηνή του κτιρίου Τσίλλερ.

Η Επιτροπή επισήμανε επιμέρους αρετές σε ικανό αριθμό έργων και προτείνει να αποδοθεί έπαινος στα παρακάτω έργα σε δύο (2) μονολόγους, για τον ιδιαίτερο λυρισμό και την ανάγλυφη γλώσσα τους. (Ε.Κ.Β.)

Βάσια Τραμπούλη (έπαινος)

I. Ξένη όπως Πολυξένη

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Φιλομήλα Θεοφίλου».

Η Βάσια Τραμπούλη γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Ιστορία & Φιλοσοφία της Επιστήμης στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι πτυχιούχος Πιάνου και Αρμονίας της Μουσικής από το Ωδείο Ι. Συγγελάκη. Έχει σπουδάσει υποκριτική, χορό, τραγούδι, θεατρική γραφή στο «Θέατρο των Αλλαγών» και στο «Θέατρο Επί Κολωνών». Έργα: *Μπορούσες και καλύτερα*, *Το Τείχος* (διάκριση σε διαγωνισμό του «Θεάτρου Εμπρός»), *Χωρίς Λακτόζη*, *Ιβίσκος*, *Ξένη όπως Πολυξένη*.

Πολυξένη

Σπίτι μπορεί να είναι εκεί που είσαι εσύ...

Μπορεί να είναι μακριά πέρα από τη θάλασσα

Μπορεί και να πετάξεις μέσα από τα σύννεφα μια μέρα για να φτάσεις.

Μα σίγουρα πατρίδα είναι εκεί που εσύ έτσι τη νιώθεις.

Και σαν δέντρο γέρικο μια μέρα θα έχεις βγάλει ρίζες βαθιές κανείς δε θα σε ξεριζώνει

μήτε άνεμος, μήτε σεισμός μήτε πόλεμος κανένας.

Εμένα η πατρίδα μου ήταν στην Τροία.

Κωνσταντίνα Γιαχαλή (έπαινος)

II. Γκρέτα

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Χάριετ Μπράουν».

Η Κωνσταντίνα Γιαχαλή γεννήθηκε στην Πάτρα. Σπούδασε στη δραματική σχολή του Ωδείου Αθηνών, στο Τμήμα Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και στη Θεολογική Σχολή Αθηνών. Ζει στην Αθήνα και γράφει για την τηλεόραση, το θέατρο και τον κινηματογράφο.

Αρκεί. Τόσο είναι αρκετό. Αυτό το ήξερα όλη μου τη ζωή. Πόσο το λίγο είναι αρκετό, παραπάνω από αρκετό. Όλοι έχουμε λίγο, μερικοί δεν ξέρουν τι να το κάνουν, άλλοι το νομίζουν για πολύ, εμένα ήταν το δώρο μου, το λίγο, το ελάχιστο, το πήρα, το χάρισα, αλλά ποτέ δεν το ξόδεψα. Όχι, το λίγο είναι πανάκριβο.

Η Επιτροπή επισήμανε επιμέρους αρετές σε ικανό αριθμό έργων και προτείνει να αποδοθεί έπαινος στα παρακάτω τρία (3) έργα νεότερης δομής και φρέσκιας δραματουργίας, που βασίζονται στην αποδόμηση και τη διακειμενικότητα και κάνουν χρήση νεανικής γλώσσας. (Ε.Κ.Β.)

Ιωάννης Κεντρωτάς (έπαινος)

I. Η ιστορία της μάνιας που τραγουδούσε death metal

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Νίκος Γεωργίου».

Ο Ιωάννης Κεντρωτάς γεννήθηκε στον Πειραιά τον Μάιο του 1977. Από το 2008 που ασχολείται με τη θεατρική συγγραφή έχει ολοκληρώσει επτά έργα, τα περισσότερα από τα οποία έχουν ανέβει σε θεατρικές σκηνές της Αθήνας από την ομάδα «Lorem Ipsum».

Η Ερμιόνη μεγάλωσε στα Κάτω Σιωνπλά, το ψυχότερο μέρος στον κόσμο. Η ψυχία ήταν πιο έντονη και από αυτή που συναντούσες σε ένα εγκαταλελειμμένο νεκροταφείο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Όλα της ζωής τα αποκαλυπτήρια! Στους πάγους που λιώνουν, στα μικρόβια που απελευθερώνονται, στο λοιμό που έρχεται, θ' αναπνεύσει η φύση. Επιτέλους! Σαν τη Δευτέρα παρουσία! Θα επαναστατήσει! Πίστη!

Ελευθερία Κόμη (έπαινος)

II. Data Love

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Μαρώ Αρμένη».

Η Ελευθερία Κόμη σπούδασε χορό στη σχολή Rudra του Μωρίς Μπεζάρ στη Λωζάννη. Είναι πτυχιούχος του τμήματος παραστατικών τεχνών του Université Paris 8. Υπήρξε χορεύτρια των Μπαλέτων Μπεζάρ και κινησιολόγος στην όπερα και το θέατρο. Εργάζεται ως ηθοποιός στο σινεμά και το θέατρο και κείμενά της έχουν χρησιμοποιηθεί για θεατρικές παραστάσεις.

Αγγελική Παρδαλίδου (έπαινος)

III. Amfivallo

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Χρυσή Αργυρού».

Η Αγγελική Παρδαλίδου είναι απόφοιτος της δραματικής σχολής «Βασίλης Διαμαντόπουλος» και διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός. Από το 2007 δουλεύει επαγγελματικά στο χώρο του θεάματος (θέατρο, ταινίες, τηλεοπτικές σειρές και διαφημίσεις) τόσο σαν ηθοποιός όσο και σαν συγγραφέας, σκηνοθέτης, παραγωγός, βοηθός σκηνοθέτη και στην οργάνωση παραγωγής.

- Δεν αφορά ο Σαίξπηρ;
- Αφορά η θεματολογία του Σαίξπηρ. Εμείς δε μιλάμε πια έτσι. Αν πεις σε καμιά το μονόλογο του Ρωμαίου θα γελά σαράντα χρόνια!
- Εγώ θα δακρύσω.

Η Επιτροπή απονέμει κατά πλειοψηφία το Κρατικό Βραβείο για Νέους Θεατρικούς Συγγραφείς στο έργο *Ελαφρά ψημένο* της Ιωάννας Θεοδοσιάδου, το οποίο υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Αριάδνη Υφαντίδου». Το έργο διακρίνεται για το ενδιαφέρον σύγχρονο κοινωνικό θέμα του, έχει καλοστημένη δομή με κλιμακούμενη αγωνία και ρεαλιστικούς διαλόγους. (Ε.Κ.Β.)

.....
 Ιωάννα Θεοδοσιάδου (βραβείο)

Ελαφρά ψημένο

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Αριάδνη Υφαντίδου».

.....

Η Ιωάννα Θεοδοσιάδου γεννήθηκε το 1995 στη Θεσσαλονίκη. Είναι απόφοιτη της δραματικής σχολής «Ανδρέας Βουτσινάς». Συμμετείχε στο φεστιβάλ «Βήμα στους Νέους» στο «Σχήμα εκτός άξονα» στην πρώτη απόπειρα γραφής με το κείμενο «Έτοιμη». Το 2019 πήρε μέρος στο Λύκειο Επιδαύρου στο workshop «Chorus» του Gabriele Vacis. Συμμετείχε αρχικά σε εργαστήρια δημιουργικής γραφής και έπειτα σε σεμινάρια θεατρικής γραφής με τον Άκη Δήμου και εργαστήρια πυροδότησης θεατρικής γραφής με τον Θανάση Τιαρίδη. Ώσπου είχε το πρώτο ολοκληρωμένο της έργο *Ελαφρά ψημένο*. Έπειτα ακολούθησαν τα κείμενα: *Τα σκουλήκια χόρτασαν...*, *Το δέρμα σου στις πληγές μου*, *La decisione del dio*.

Άρης: Το ανθρώπινο σώμα πάντα με συνάρπαζε, μετά το ανθρώπινο μυαλό φυσικά! Η ελπίδα... Τι όμορφο να κρατάς την ελπίδα του άλλου στην παλάμη σου, σφιχτά. Να την πνίγεις με όλη σου τη δύναμη μέχρι να σπάσει και να γίνει χίλια μικρά νεκρά οράματα, των στιγμών που τα κατάφερε να επιβιώσει! Να του θυμίζεις, πόσο εύθραυστος και ασήμαντος είναι. Λογικό είναι, η υπέρτατη πδονή, να βλέπεις τον τρόπο και τον πανικό στα μάτια του άλλου. Να γνωρίζεις ότι είσαι αυτός που τον έχει προκαλέσει. Πως θα κάνει ό,τι του πεις, πως έχεις τον πλήρη έλεγχό του, πως είναι το παιχνίδι σου! Μέχρι τα σκουλήκια να σκαφαλώσουν τη σπονδυλική του στήλη.

Η Επιτροπή απονέμει κατά πλειοψηφία έπαινο για Νέους Θεατρικούς Συγγραφείς στο έργο *Ο Λυκάνθρωπος* του Σταύρου Δάλκου, το οποίο υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Γιάννης Λυκούδης». Το έργο έχει καλοστημένη δομή σαν παραβολικό παραμύθι και συνεχείς ενδιαφέρουσες ανατροπές. (Ε.Κ.Β.)

.....
 Σταύρος Δάλκος (έπαινος)

Ο Λυκάνθρωπος

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Γιάννης Λυκούδης».

.....

Ο Σταύρος Δάλκος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1982. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Θεατρικά έργα του έχουν παρουσιασθεί από θεατρικές ομάδες σε ερασιτεχνικά φεστιβάλ, ενώ ο ίδιος έχει συμμετάσχει σε επαγγελματικές και ερασιτεχνικές παραστάσεις. Παράλληλα, ως συνθέτης και στιχουργός έχει κυκλοφορήσει δύο δισκογραφικές δουλειές.

Θέλετε να πεθάνετε σαν άνθρωπος; Σαν ένα όμορφο και γενναίο ον που ξέρει να αποχαιρετά περήφανα τον μάταιο τούτο κόσμο; Ή σαν ένα αδιαστικό τέρας που το μόνο που τον περιμένει μετά θάνατον είναι η αιώνια καύση στα πύρινα καζάνια της κολάσεως;

Το έργο με τίτλο *Ραϊάν και Νουρ ή... Νουρ και Ραϊάν* της Αγγελικής Δαρλάση, το οποίο υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Φραντζέσκα Ξένου», ξεχώρισε για τη σωστή και ισορροπημένη θεατρική δομή και ανάπτυξη σε όλα τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν τα δομικά και υφολογικά στοιχεία ενός δραματικού κειμένου με πολλαπλές δυνατότητες σκηνικής εικονοποίησης.

Πρόκειται για ένα αλληγορικό και συμβολικό κείμενο με αναγνωρίσιμα παραμυθιακά στοιχεία, ανοικτό σε σύγχρονες σκηνοθετικές διαμεσολαβήσεις, μέσα από αυτοσεδιασμούς και σκηνογραφικές προτάσεις. Πρωτότυπο και σύγχρονο θέμα, ενδιαφέρουσα ιστορία και εξέλιξη, αναπτυγμένοι χαρακτήρες, απαλλαγμένο από ταμπού και διδακτισμό, ωραία γλώσσα, ισορροπημένη και απόλυτα ενταγμένη στη δραματοουργία η χρήση των τραγουδιών και της μουσικής. (Ε.Κ.Β.)

Αγγελική Δαρλάση (βραβείο)

Ραϊάν και Νουρ ή... Νουρ και Ραϊάν

Υποβλήθηκε στο διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Φραντζέσκα Ξένου».

Η Αγγελική Δαρλάση γράφει θέατρο καθώς και λογοτεχνία για παιδιά και νέους από το 2000. Θεατρικά έργα και βιβλία της έχουν μεταφραστεί ή/και τιμηθεί με βραβεία ή/και τιμητικές διακρίσεις: ΥΠ-ΠΟ-Κρατικά βραβεία, Θέατρο του Νότου-Γ.Γ.Ν.Γ., Κ.Θ.Β.Ε., Ελληνικό Τμήμα της IBBY, Αναγραφή στις Διεθνείς Λίστες της IBBY, αναγραφή στα White Ravens. Ως θεατρική συγγραφέας συμμετείχε στο συγγραφικό εγχείρημα Harbour40 της «Union des Théâtres de l'Europe» και, μετά από πρόσκληση-ανάθεση, στη συμπαραγωγή των θεάτρων Badisches Staatstheater Karlsruhe, Uppsala Stadsteater & Théâtre National du Luxembourg *The New Deadly Sins* που θα παρουσιαστεί στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2020». Είναι υποψήφια διδάκτορας (Δημιουργική Γραφή & Θέατρο) στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Να γίνω λιοντάρι, να γίνω απτός.

Να γίνω φεγγάρι ή αστέρι τη νύχτα.

Να γίνω ακόμη κι ένας ήλιος λαμπρός.

Να γίνω καρδιά μου ό,τι πολύ λαχταρώ.

Γι' αυτό συνέχεια θα πολεμώ. Κι αν χάσω...

Για νίκη εγώ θα μετρώ την ήττα.

Γιατί μόνο αν βρω τον πραγματικό εαυτό μου

Μονάχα όταν μπορέσω να μ' αποδεχτώ

και στην κορφή του κόσμου θα μπορέσω ν' ανέβω

και θα φωνάξω «ναι, είμαι στ' αλήθεια εγώ»!

Να γίνω ένας άλλος, μην μου ζητάς

Αγάπα με, παρακαλώ, γι' αυτό που είμαι.

Επιτροπή Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων

Πρόεδρος: Μαριλίζα Μητσού

Αντιπρόεδρος: Μαίρη Λεοντσίνη

Μέλη:

Μιχάλης Χρυσανθόπουλος

Κλαίρη Μπισοτάκη

Κάλια Παπαδάκη

Παυλίνα Παμπούδη

Έλενα Μαρούτσου

Άννα Αφεντουλίδου

Κώστας Καραβίδας

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Πρόεδρος: Jacques Bouchard

Αντιπρόεδρος: Παύλος Καλλιγιάς

Μέλη:

Άννα Καρακατσούλη

Μόσχος Μορφακίδης

Διονύσης Μαρίνος

Γιάννης Καλιφατίδης

Γιάννης Τσόλκας

Βίκτορ Ιβάνοβιτς

Γιώργος Τσακνιάς

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου

Πρόεδρος: Αναστασία Οικονομίδου

Αντιπρόεδρος: Μελομένη Κανατσούλη

Μέλη:

Αγγελική Γιαννικοπούλου

Τασούλα Τσιλιμένη

Σοφία Μαντουβάλου

Κλαίρη Γεωργέλλη

Ίρις Σαμαρτζή

Κατερίνα Δερματά

Χρύσα Κουράκη

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου Συγγραφής Θεατρικού Έργου

Πρόεδρος: Νίκος Διαμαντής

Μέλη: Αμαλία Κοντογιάννη

Ρένη Πιπακή

Ανδρέας Φλουράκης

Έρι Κύργια

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου Συγγραφής Θεατρικού Έργου για Παιδιά

Πρόεδρος: Τάκης Τζαμαργιάς

Μέλη: Μαρία Καρανάνου

Μαρία Δημάκη-Ζώρα

Δήμητρα-Βικτωρία Πανάγου

Εδουάρδος-Δημήτριος Γεωργίου

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου για Νέους Θεατρικούς Συγγραφείς

Πρόεδρος: Αντώνης Αντωνίου

Μέλη: Λεία Βιτάλη

Έλενα Πέγκα

Λίλλυ Μελεμέ

Ιωάννης Καλαβριανός

Κρατικά Βραβεία Συγγραφής Θεατρικού Έργου

Τα Κρατικά Βραβεία Συγγραφής Θεατρικού Έργου αποτελούν πολύχρονο και καταξιωμένο θεσμό που έχει συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξη της σύγχρονης ελληνικής δραματουργίας και στην ανάδειξη νέων τάσεων στη θεατρική γραφή.

Ο θεσμός των Κρατικών Βραβείων Συγγραφής Θεατρικού Έργου αναγνωρίζει την προσπάθεια των νέων θεατρικών συγγραφέων, οι οποίοι με το ταλέντο τους παρουσιάζουν ενδιαφέρουσα θεματολογία, εμπλουτίζουν τον κοινωνικό προβληματισμό, ερμηνεύουν φαινόμενα ενός κόσμου που αλλάζει, ενώ παράλληλα ανανεώνουν τα τοπία της θεατρικής γραφής, διαμορφώνοντας νέες αισθητικές επιλογές για το ελληνικό κοινό που αναζητεί ολοένα καινούργιες προτάσεις από τους δημιουργούς του θεάτρου.

Η θεσμική αυτή επιβράβευση αποδεικνύεται όλο και περισσότερο απαραίτητη για την ανάπτυξη της σύγχρονης ελληνικής θεατρικής γραφής, ενθαρρύνοντάς την να αρθρώσει τον δικό της λόγο στο ευρωπαϊκό και διεθνές γίγνεσθαι που συνεχώς μετασχηματίζεται.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Γενική Γραμματεία Σύγχρονου Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού

Διεύθυνση Γραμμάτων

Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών & Κινηματογράφου

www.culture.gr